HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 3/2011 Cena $ 2.50 MARCH 2011

Kalvárie u Prešova

Postní doba nás vybízí k rozjímání o umučení Pána Ježíše. Zbožná úcta věřících vytvořila v různých koutech světa místa, kde lidé konají pobožnosti křížové cesty a děkují Ježíši Kristu za jeho oběť pro spásu celého světa. Velké množství tzv. „Kalvárií", nazvaných podle skutečného místa Kristova ukřižování u města Jeruzaléma najdeme také na Slovensku. Nejznámějšími z nich jsou Kalvárie v Banské Štaivnici, v Levoči, v Nitře, v Oščadnici v Kysuci, u vesnice Kláštor pod Znievom. My se dnes zastavíme u jedné z nejkrásnějších z nich Kalvárie v Prešově.

Prešovská Kalvárie se nachází na pahorku na západním okraji Prešova asi 2 kilometry od města. Kalvárie vznikla počátkem 18. století zásluhou jezuitů, kteří se ujali katolické obnovy země po ničivé třicetileté válce. Z iniciativy jezuitských kněží byl ustanoven Spolek umírajícího Krista, který vše organizoval a roku 1720 se začalo s výstavbou prvních kaplí. Poslední kaple se však dokončovaly ještě v 19.století. Jako první byla na podzim roku 1721 posvěcená kaple Krista na Olivové hoře a kříž. Stavbu realizovali z prostředků města, z darů měšťanů a okolní šlechty a ze sbírek mezi věřícími. Hlavními dobrodinci byli baron Dessewffy, gróf Sirmai, grófka Barkóczyová, baron Klobušický, baron Medňanský, richtář Juraj Smolník a další. Celý komplex Kalvárie byl dokončený až v roce 1893 a kromě kostela sv. Kříže ho tvoří čtrnáct kapliček křížové cesty, kaple Svatých schodů, katakomby a přilehlý hřbitov.

Jedna z kapli křížové cesty

Všechny kapličky křížové cesty, kromě kaple Svatých schodů, mají podobný tvar a to štítové průčelí, zdobené ornamenty, erbem donátora a polokruhovitě zaklenutým vstupním portálem. Ochranné mříže kapliček jsou bohatě zdobené. Kaple Svatých schodů byla postavená roku 1765 podle vzoru kostela Sancta Scala, který stojí v blízkosti Lateránské baziliky v Římě. Stavbu financoval litevský kníže Karel II. Radziwill, který přišel do Prešova spolu se svým dvorem a osobní gardou (kozáky) na podzim 1764. Kapli dal postavit z vděčnosti městu za poskytnutí azylu po nuceném útěku z Polska. V průčelí nad vchodem do kaple je umístěn jeho knížecí erb s darovacím nápisem. Interiér vyplňuje 28 schodů v nichž jsou uloženy relikvie svatých, oltář s kamennou plastikou Piety a nástěnné malby od Ondreja Trtinu.

Křížová cesta má 14 zastavení, ale jednotlivé kaple znázorňují jiné výjevy z konce Kristova života, než jak jsme zvyklí z klasických křížových cest v našich kostelích. Kaple znázorňují: 1. Poslední večeři, 2. Ježíš na Olivové hoře, 3. Ježíš uhozený před velekněžem Annášem, 4. Svaté chody (Pilátov soud), 5. Bičování, 6. Přijetí kříže, 7. Ježíšovo setkání s plačícími ženami, 8. Ukřižování, 9. Kristus na kříži, 10. Snětí z kříže, 11. Uložení do hrobu, 12. Zmrtvýchvstání, 13. Nevěřící Tomáš, 14. Nanebevstoupení.

Kromě kostela a kaplí patří ke komplexu prešovské Kalvárie i hřbitov a katakomby. Katakomby byly postavené v roce 1836 a sloužily jako hrobka pro kněze. Jejich zeď při pohledu z města vytváří dojem hradeb. Na hřbitově se zachovaly umělecky cenné krypty v empírovém a historizujícím slohu. Celý komplex Kalvárie už byl v minulosti restaurovaný a upravovaný a také v současné době probíhají na některých objektech stavební, restaurátorské a záchranné práce.

Sousoší nad hlavním oltářem kostela sv. Kříže

Barokní Kostel svatého Kříže postavili na Kalvárii roku 1753. Stavbu vedl František Perger, který stavěl též známou Kalvárii v Banskej Štiavnici. Nástěnné malby v interiéru jsou dílem prešovského malíře Ondreja Trtinu. V kostele sv. Kříže vytvořil barokní prostor, který využitím barev, světla a perspektivy se opticky jeví daleko větší než jakým ve skutečnosti je. Nad oltářem jsou tři kříže a sochy Panny Marie, Marie Magdalény a sv. Jana apoštola. Ke kostelu byly v roce 1766 po obou stranách přistavěny dvě boční kaple a pod zdí stojící budova s balkónem a plastikou „Ecce homo". Na věžích kostela jsou tři zvony a v roce 1768 byly v kostele instalovány varhany. Kostel byl slavnostně vysvěcený i s celým do té doby stojícím komplexem Kalvárie v roce 1769.

Po celou dobu své existence byla prešovská Kalvárie cílem mnohých poutí, kam přicházeli jednotliví věřící i celá procesí z blízka i z daleka. I v dnešní době je hojně navštěvovaným místem vyzařujícím svou hlubokou duchovní atmosféru, místem modlitby a meditací. Z Kalvárie je také nádherný pohled na město Prešov a okolní přírodu.

Foto na titulní straně:
Kostel sv. Kříže na Kalvárii u Prešova

Žalm bolesti

V údolích bolu
vedls mne, Pane,
a bič Tvůj šlehal –
ostrý trn s kamenem
splétal jsem soplu
a slzu v oceán vléval.

V smrtelné extasi
marně jsem volal –
po kousku kradl
sluneční záření,
jehlami morfia
bodali jste, vrazi,
v antény bolestné
zapínali rádia –
stoupali, drásali,
smáli se, jásali,
neznali a znáti nemohli,
že z papíru jsou vaše pódia.

Jen bičem
v rukou jste, Pána,
a každá ta rána
bedra má drásající
stigmatem vyvolení,
oltářní svící
k oběti Kalvarské denně se zapaluje
a nové rány ranami poceluje.

Jako červ
faraónů knutou do prachu přibit!
Bolesti!
Proč jsi tak krutou?
Milosti!
Proč slábne tvůj přísvit,
když slunce zaclání
satan svou rukou.

To v mramor
vpracuješ, Pane,
dlátem a kladivem podobu svou.
Bolestnou vibrací
lem roucha pozlácí
Hospodin.
Kamenným předivem,
co lesku neztrácí
vyšívá
Boží Syn.

V údolích bolu
paseš mne, Pane,
a bič Tvůj šlehá.
Růženec bolestný po zrnku uvíjím,
z kalichu Getseman
po kapkách upíjím.
V údolích bolu
paseš mne, můj Pane,
ale ne má,
vždy jenom Tvá
vůle ať se stane.

Karel Chrobák

LITURGICKÁ ČTENÍ

3. neděle postní - 27.března 2011

1. ČTENÍ - Ex 17, 3-7

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Lid žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Řekli: „Pročpak jsi nás vyvedl z Egypta? Abys zahubil nás, naše děti a náš dobytek žízní?“ Mojžíš volal k Hospodinu: „Co mám dělat s tímto lidem? Ještě trochu a ukamenují mě!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vyjdi před lid v doprovodu několika starců z Izraele, vezmi si do ruky hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, a jdi! Hle, já tam budu stát před tebou na Chorebu, udeříš do skály, vytryskne z ní voda a lid se napije.“ Mojžíš tak udělal před očima izraelských starců. Nazval pak jméno toho místa Massa a Meriba kvůli hádce izraelských synů a kvůli tomu, že pokoušeli Hospodina tím, že říkali: „Je Hospodin uprostřed nás, nebo ne?“

2. ČTENÍ - Řím 5, 1-2. 5-8

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Jestliže jsme ospravedlněni na základě víry, žijeme v pokoji s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho totiž máme vírou přístup k této milosti a pevně v ní stojíme. Naše chlouba je také v tom, že máme naději dosáhnout slávy u Boha. Naděje však neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Kristus přece v ten čas, když jsme ještě byli slabí, zemřel za bezbožníky. Vždyť sotva kdo položí život za spravedlivého - možná, že se někdo umřít odhodlá za toho, kdo je mu milý. Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníky.

EVANGELIUM - Jan 4, 5-42

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se - tak jak byl - u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navážit vodu. Ježíš jí řekl: „Dej mi napít.“ - Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. - Samařská žena mu odpověděla: „Jak to? Ty, Žid, žádáš o napití mne, Samaritánku?“ Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Ježíš jí na to řekl: „Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: ‚Dej mi napít,‘ spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Žena mu namítla: „Pane, vždyť ani nemáš vědro, a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil i jeho synové a jeho stáda?“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žíznit. Kdo se však napije vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ Žena mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat.“ Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a zase přijď sem.“ Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Ježíš jí na to řekl: „Správně jsi odpověděla: ‚Nemám muže;‘ pět mužů už jsi měla, a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi mluvila pravdu.“ Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: ‚Jen v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.‘“ Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze Židů. Ale nastává hodina - ano, už je tady - kdy opravdoví Boží ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že má přijít Mesiáš, nazvaný Kristus. Ten, až přijde, oznámí nám všechno.“ Na to jí řekl Ježíš: „Já jsem to, který s tebou mluvím.“ Právě tehdy se vrátili jeho učedníci a divili se, že mluví se ženou. Přesto však se nikdo nezeptal: „Co jí chceš?“ nebo „Proč s ní mluvíš?“ Žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: „Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala. Snad je to Mesiáš?“ Vyšli tedy z města a šli k němu. Mezitím ho učedníci prosili: „Mistře, najez se!“ On jim však řekl: „Já mám k jídlu pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci se mezi sebou ptali: „Přinesl mu někdo něco jíst?“ Ježíš jim řekl: „Mým pokrmem je plnit vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo. Říkáte přece: ‚Ještě čtyři měsíce, a nastanou žně.‘ Hle, říkám vám: Zvedněte oči a podívejte se na pole: jsou už bílá ke žním. Ten, kdo žne, už dostává svou mzdu a shromažďuje úrodu pro věčný život, takže se raduje zároveň rozsévač i žnec. V tom je totiž pravdivé přísloví: ‚Jiný rozsévá a jiný sklízí.‘ Já jsem vás poslal sklízet, na čem jste nepracovali. Jiní pracovali, a vy sklízíte plody jejich práce.“ Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo pro řeč té ženy, která svědčila: „Řekl mi všechno, co jsem udělala.“ Když tedy ti Samaritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ještě mnohem více jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: „Věříme už nejen proto, žes nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa.“

4. neděle postní - 3.dubna 2011

1. ČTENÍ - 1 Sam 16, 1b.6-7.10-13

Čtení z první knihy Samuelovy.

Hospodin řekl Samuelovi: „Naplň svůj roh olejem a jdi! Posílám tě k Jesseovi, Betlémanu, protože jsem si vyhlédl krále mezi jeho syny.“ Když Samuel přišel a spatřil Eliaba, řekl si: „Jistě tenhle je před Hospodinem jeho pomazaný.“ Hospodin však řekl Samuelovi: „Nevšímej si jeho vzhledu ani vysoké postavy, neboť ho vylučuji. Nedívám se totiž jako člověk; člověk soudí podle zdání, Hospodin však vidí do srdce.“ Jesse předvedl před Samuela sedm svých synů, ale Samuel řekl: „Mezi nimi Hospodin nevyvolil nikoho.“ A zeptal se: „Jsou to již všichni chlapci?“ Jesse odpověděl: „Ještě je nejmladší, ten pase stáda.“ Samuel tedy řekl Jesseovi: „Pošli pro něho, neboť nesedneme k jídlu, dokud sem nepřijde.“ Poslal tedy a uvedl ho: byl plavovlasý, s krásnýma očima a milého vzhledu. Tu řekl Hospodin: „Nuže, pomaž ho; to je on.“ Samuel vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. Od toho dne i nadále působil s Davidem Hospodinův duch.

2. ČTENÍ - Ef 5, 8-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž záleží ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a v životě podle pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu, a nemějte žádnou účast v těch neplodných skutcích tmy; spíše je veřejně odsuzujte. Vždyť člověku je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají. Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všechno totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé. Proto se říká v Písmu: „Probuď se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí.“

EVANGELIUM - Jan 9,1-9.13-17.34-38

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo zhřešil: on sám nebo jeho rodiče, že se narodil slepý?" Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on, ani jeho rodiče, ale mají se na něm zjevit Boží skutky. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa." Po těch slovech plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: „Jdi se umýt v rybníku Siloe" - to slovo znamená „Poslaný." Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrat, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebral?" Jedni tvrdili: „Je to on." Jiní říkali: „Není, ale je mu podobný." On řekl: „Jsem to já." Ptali se ho tedy: „Jak to, že teď vidíš?" On odpověděl: „Člověk jménem Ježíš udělal bláto, pomazal mi oči a řekl: ‚Jdi k Siloe a umyj se!' Šel jsem tedy, umyl se a vidím." Ptali se ho: „Kde je ten člověk?" Odpověděl: „To nevím." Přivedli toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: „Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím." Někteří farizeové říkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu." Jiní ale namítali: „Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení!" A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: „Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?" On odpověděl: „Je to prorok." Řekli mu: „V hříších ses celý narodil - a ty nás chceš poučovat?" A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?" Odpověděl: „A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?" Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví." On na to řekl: „Věřím, Pane!" a padl před ním na kolena.

5. neděle postní - 10.dubna 2011

1. ČTENÍ - Ez 37, 12-14

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Toto praví Hospodin Bůh: „Hle, já otevru vaše hroby, vyvedu vás z nich, můj lide, a přivedu vás do izraelské země. Tu poznáte, že já jsem Hospodin, až otevřu vaše hroby a vyvedu vás ven, můj lide! Vdechnu vám svého ducha a ožijete, usídlím vás ve vaší zemi, a tak poznáte, že já, Hospodin, jsem to řekl a vykonal" - praví Hospodin.

2. ČTENÍ - Ef 5, 8-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Ti, kdo žijí svému tělu, nemohou se líbit Bohu. Ale vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho. Je-li však ve vás Kristus, tělo je podrobeno smrti kvůli hříchu, ale duch je plný života, protože je ospravedlněn. A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který z mrtvých vzkřísil Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla svým Duchem, který sídlí ve vás.

EVANGELIUM - Jan 11, 1-45

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byl jeden nemocný, Lazar z Betánie, vesnice, kde bydlela Marie a její sestra Marta. To byla ta Marie, která pomazala Pána olejem a utřela mu nohy svými vlasy. Ten nemocný byl její bratr Lazar. Sestry tedy poslaly k Ježíšovi se vzkazem: „Pane, ten, kterého miluješ, je nemocen." Když to Ježíš uslyšel, řekl: „To není nemoc k smrti, ale k slávě Boží, aby jí byl oslaven Boží Syn." Ježíš měl rád Martu a její sestru i Lazara. Když tedy uslyšel, že je nemocen, zůstal ještě dva dni v místě, kde byl. Potom teprve řekl svým učedníkům: „Pojďme znovu do Judska!" Učedníci mu odpověděli: „Mistře, nedávno tě chtěli Židé ukamenovat a zas tam jdeš?" Ježíš na to řekl: „Nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, protože vidí světlo tohoto světa. Kdo však chodí v noci, klopýtne, protože v něm není světlo." Po těch slovech ještě dodal: „Náš přítel Lazar spí, ale jdu tam, abych ho probudil." Učedníci mu řekli: „Pane, jestliže spí, uzdraví se." Ježíš však mluvil o jeho smrti, ale oni mysleli, že mluví o skutečném usnutí. Ježíš jim tedy řekl otevřeně: „Lazar umřel. A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Ale pojďme k němu!" Tomáš - řečený Blíženec - vyzval ostatní učedníky: „Pojďme i my, ať zemřeme s ním!" Když Ježíš přišel, shledal, že Lazar je už čtyři dny v hrobě. Betánie byla blízko Jeruzaléma, jen asi patnáct honů od něho. K Martě a Marii přišlo mnoho Židů, aby je potěšili v žalu nad bratrem. Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, chvátala mu naproti. Marie zůstala v domě. Marta řekla Ježíšovi: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl neumřel. Ale vím i teď, že ať bys žádal Boha o cokoli, Bůh ti to dá." Ježíš jí řekl: „Tvůj bratr vstane." Marta mu odpověděla: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den." Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?" Odpověděla mu: „Ano, Pane, věřím, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět." Po těch slovech odešla, zavolala svou sestru Marii stranou a řekla jí: „Mistr je tu a volá tě." Jak to Marie uslyšela, rychle vstala a šla k němu. Ježíš totiž dosud nedošel do vesnice, ale byl ještě na tom místě, kam mu Marta přišla naproti. Když uviděli Židé, kteří byli u Marie v domě a těšili ji, že rychle vstala a vyšla, šli za ní; mysleli si, že jde k hrobu, aby se tam vyplakala. Jakmile Marie došla tam, kde byl Ježíš, a uviděla ho, klesla mu k nohám a řekla mu: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl neumřel." Když Ježíš viděl, jak pláče ona a jak pláčou i Židé, kteří přišli zároveň s ní, v duchu byl hluboce dojat, zachvěl se a zeptal se: „Kam jste ho položili?" Odpověděli mu: „Pane, pojď se podívat!" Ježíš zaplakal. Židé říkali: „Hle, jak ho miloval!" Ale někteří z nich řekli: „Copak nemohl ten, který otevřel oči slepému, také dokázat, aby on neumřel?" Ježíš byl znovu hluboce dojat a přišel ke hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen. Ježíš řekl: „Odstraňte ten kámen!" Sestra zemřelého Marta mu namítla: „Pane, už zapáchá, vždyť je tam čtvrtý den." Ježíš jí odpověděl: „Řekl jsem ti přece, že budeš-li věřit, uvidíš slávu Boží." Odstranili tedy kámen. Ježíš obrátil oči vzhůru a řekl: „Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já jsem ovšem věděl, že mé vždycky vyslyšíš. Ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem mě, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal." Po těch slovech zavolal mocným hlasem: „Lazare, pojď ven!" Mrtvý vyšel, ovázán na nohou i na rukou pruhy plátna a s tváří omotanou šátkem. Ježíš jim nařídil: „Rozvažte ho a nechte odejít!" Mnoho z těch Židů, kteří přišli k Marii a uviděli, co Ježíš vykonal, v něj uvěřilo.

České mše svaté
v kostele České misie
9415 Rochester Ave, Brookfield, IL 60513

sobota v 6:30 večer s nedělní platností
neděle v 10:30 dopoledne
pondělí v 6:00 večer (po mši modlitby za uzdravení)
úterý v 6:00 večer
středa v 10:00 dopoledne (pak setkání seniorů)
čtvrtek v 7:00 večer (po mši adorace)
pátek v 7:00 večer

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 28.února 2011

Politické události

Prezident České republiky Václav Klaus navštívil Chicago

Prezident ČR prof. Václav Klaus navštívil ve dnech 10. - 13. února 2011 Chicago. Důvodem jeho cesty bylo vystoupení na konferenci, kterou pořádal Institut Miltona Friedmana při Univerzitě Chicago na počest 80. narozenin prof. G. S. Beckera, nositele Nobelovy ceny za ekonomii. Konferenci zahájil prezident Univerzity Chicago R. J. Zimmer, poté vystoupil G. P. Shultz, bývalý ministr zahraničních věcí, odpolední zasedání vedl bývalý děkan fakulty ekonomie prof. E. A. Snyder a na závěr promluvil nositel Nobelovy ceny za ekonomii prof. J. J. Heckman. Prezident Klaus se také v pátek 12.února v podvečer setkal s našimi krajany v prostorách Generálního konzulátu České republiky v Chicagu. Po krátkém projevu následovala živá diskuse, ve které pan prezident odpovídal na nejrůznější dotazy přítomných. Celé setkání probíhalo ve velmi přátelské atmosféře a pan prezident rád neformálně pohovořil snad s každým z přítomných. Setkání bylo zakončeno zpěvem naší národní hymny.

Premiér Nečas hájil před Ústavním soudem sociální škrty, verdikt zatím nezazněl

Ústavní soud začal projednávat stížnost sociálních demokratů týkající se přijetí balíčku sociálních opatření ve stavu legislativní nouze na konci loňského roku. Výpovědi premiéra Petra Nečase 8.února ani předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslavy Němcové (oba ODS) na odročeném jednání 22. února zatím verdikt nepřinesly. Nečas, jako svědek první části jednání, čelil otázkám senátu, jemuž předsedal Pavel Rychetský (ex ČSSD). „Co se stalo, že bylo nutné zákon stáhnout a předložit ho v legislativní nouzi, ptal se Nečase. „Pokud by opozice nepřistoupila na projednání ve zkráceném procesu, bylo zjevné, že by potřebné zákony nemohly projít včas, což by v rozpočtu způsobilo výpadek v řádu miliard," odpověděl premiér. Po žádosti o upřesnění konkrétní částky Nečas dodal: „Došlo by ke zvýšení deficitu o zhruba 45 miliard korun v případě nepřijetí zákona." Podle mínění Rychetského však ani taková hrozba nemohla být dostatečným důvodem: „Přijímání státního rozpočtu není žádná mimořádná situace, to se dělá každý rok po desetiletí, po staletí." Vláda se stav legislativní nouze rozhodla vyhlásit ve chvíli, kdy kvůli nesouhlasu opozice hrozilo, že úsporná opatření nebude možné zapracovat do státního rozpočtu pro rok 2011. „Byl to celé jenom trik, jak vyřadit opozici z parlamentní debaty," citoval úřadujícího předsedu ČSSD Bohuslava Sobotku iDnes.cz. ČSSD je přesvědčena, že vláda zneužila stav legislativní nouze, a opozici tím odepřela právo na obecnou rozpravu ve Sněmovně. O dva týdny později u soudu hájila mimořádné řízení Miroslava Němcová: „Vyhlášení legislativní nouze jsem konzultovala s právníky a rozhodnutí musela potvrdit Sněmovna jako celek." Dále zopakovala, že při hodnocení celé situace nebrala v potaz pouze názor vlády, ale také analýzy v odborném tisku upozorňující na hrozbu snížení ratingu České republiky. „Jsem přesvědčena o tom, že celé jednání bylo v pořádku," uvedla Němcová. Balíček škrtů obsahuje mimo jiné omezení porodného či snížení příspěvku na péči. Porodné se nově vyplácí jen na první dítě a ne všem, jen sociálně potřebným. U Ústavního soudu čekají na projednání ještě další dvě stížnosti ČSSD požadující zrušení novely zákona o stavebním spoření a úpravy vyplácení nemocenské.

Protestní akce Děkujeme, odcházíme končí. Lékaři dostanou přidáno a většinově zůstanou

Ministr zdravotnictví Leoš Heger a předseda Lékařského odborového klubu Martin Engel podepsali memorandum, které zastavilo protestní akci lékařů. Děkujeme, odcházíme tedy po více než devíti měsících končí. Vyšší tarify odsouhlasila ve středu 23. února vláda. Nemocnice obdrží kolem dvou miliard korun, a platy lékařů se tak letos zvýší o pět až osm tisíc. „Pro nás to znamená, že se vrátíme zpět do období klidu a smíru," komentoval Heger to, že odboráři kývli na kompromis. V úmluvě se také vysvětluje, že nelze zaručit přijetí všech lékařů, kteří podali výpověď, další vývoj záleží hlavně na ředitelích nemocnic. V Praze by se mělo do práce vrátit 98% lékařů. Vinohradská nemocnice ale tvář protestu, rentgenologa Engela, zpět přijmout nechce. Protest pod názvem Děkujeme, odcházíme začal již v květnu 2010. Nemocniční lékaři požadovali vyšší ohodnocení své práce a žádali také další změny ve zdravotnictví (viz www.dekujeme-odchazime.cz). Ke konci roku jich téměř 4000 podalo výpověď.

Vaculík, Slouka a Houška jsou dalšími laureáty prestižní Ceny Ferdinanda Peroutky

Peroutkova cena se uděluje spisovateli či novináři, v němž se zrcadlí podobné ctnosti a projevy talentu jako v samotném Ferdinandu Peroutkovi. Jeho jméno tedy symbolicky nesou ti, kdo se výjimečnou novinářskou činností a prostřednictvím krásy jazyka zapsali do dějin psaného projevu. Za rok 2010 si cenu zasloužili Ludvík Vaculík, Zdenek Slouka a Vítězslav Houška, jejichž společnými jmenovateli byly krom jiného vzdor proti režimu, víra v demokracii a život plný událostí, které hýbaly Evropou 20. století. Slavnostní předávání cen hostil 3. února panteon Národního muzea. Novináři Vaculík (prozaik, fejetonista, autor manifestu Dva tisíce slov), Houška (překladatel a publicista píšící hodně o šachách) a Slouka (politolog, editor Lidových novin) se nejen pomocí pera vzpírali komunistické nekompromisnosti. Ocenění vzniklo roku 1995 k příležitosti 100. výročí Peroutkových narozenin v rámci Nadace Lidových novin. Cílem předávání cen mělo být pozvednutí prestiže novinářské a publicistické profese. Ferdinand Peroutka, někdy také nazývaný K. Havlíček – Borovský 20. století, úvodníkář Lidových novin, redaktor mnohých časopisů, průkopník svobodného tisku a em-

blém boje s hnědou i rudou totalitou patřil mezi velikány československé žurnalistiky.

Na výročním setkání visegradské čtyřky se řešilo Bělorusko i krize

Situace v Bělorusku i evropská ekonomika se probíraly 15.února na bratislavském setkání visegrádské čtyřky. Při příležitosti 20. výročí vzniku tzv. visegradské skupiny tu jednali předsedové vlád Česka, Slovenska, Polska a Maďarska se zástupci Rakouska, Německa a Ukrajiny. Zúčastnila se i německá kancléřka Angela Merkelová. Premiéři vystoupili proti autoritářskému režimu běloruského prezidenta Lukašenka, podpořili tamní opozici a vyzvali Minsk k propuštění politických aktivistů. Zabývali se ale také hospodářskou politikou Evropské unie, problémy energetické a potravinové bezpečnosti i důsledky ekonomické krize. Visegrádská skupina vznikla před dvaceti lety, po rozpadu Československa se z trojky stala čtyřka. Ta spolupracuje na regionální úrovni i dnes, v rámci EU. Více než deset let už funguje Mezinárodní visegrádský fond, který pomáhá financovat kulturní, vědecké a vzdělávací projekty.

Nečas a Sarkozy si v Paříži notovali

ČR se s Francií shoduje až v 80 procentech plánovaných opatření, která by měla zvýšit konkurenceschopnost Evropské unie, řekl novinářům předseda vlády Petr Nečas po setkání s francouzským prezidentem Nicolasem Sarkozym. Informovala o tom ČTK. Nečas a Sarkozy jednali 11. února v Elysejském paláci. Hlavním tématem byl návrh „paktu konkurenceschopnosti", který na summitu EU v Bruselu předložila Francie spolu s Německem. Podle něj je mimo jiné třeba postupně vytvořit fiskální unii v rámci eurozóny. Státy se také mají zavázat ke stabilitě veřejných financí či měření cenové konkurenceschopnosti. Podle Nečase preferují ČR i Francie zavedení navrhovaného plánu skrze mezivládní dohody spíše než pomocí mechanismů Unie. Shodují se i v názorech na důchodové reformy či na jadernou problematiku. „Obě země chtějí dosáhnout renesance jaderné energetiky i jako významného prvku větší energetické bezpečnosti nejen členských zemí, jako je Francie nebo ČR, ale i Evropy jako celku," řekl český premiér.

První čeští turisté odletěli znovu do Egypta

Dvě letadla vyrazila v sobotu 19. února z letiště Ruzyně do egyptského letoviska Hurghada. Stalo se tak poprvé po dvoutýdenní pauze, kdy české cestovní kanceláře nevypravovaly do Egypta žádné charterové lety. Protesty proti režimu prezidenta Husního Mubaraka, které trvaly až do jeho odstoupení, turisty sice přímo neohrožovaly, jejich bezpečnost se ale nedala zaručit. Proto české i slovenské kanceláře od konce ledna rušily všechny zájezdy do země a umožnily všem klientům předčasný návrat domů. Do ČR se poslední turisté vrátili 6.února. Nyní se charterové lety začínají obnovovat, a to i přes varování ministerstva zahraničí, které doporučuje cesty do Egypta jen v nezbytně nutných případech.

Ekonomika

Nezaměstnaných bylo v lednu opět více

Míra nezaměstnanosti v prvním měsíci tohoto roku stoupla o desetinu procenta na 9,7%. Meziročně o stejnou část procenta poklesla. Přibylo však volných pracovních míst, kterých bylo v prosinci nejméně za posledních 11 let. O jednu pozici teď statisticky bojuje více než 18 lidí. Vyplývá to z údajů, které 8.února zveřejnilo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Zatímco v prosinci se míra nezaměstnanosti prudce navýšila o celé procento, za což mohlo podle expertů hlavně očekávání nových (a méně výhodných) podmínek zákona o zaměstnanosti, v lednu tak rapidní nárůst nenastal. Dokonce poprvé v historii byl počet nově evidovaných uchazečů o zaměstnání v lednu nižší než v prosinci. Největší míru nezaměstnanosti evidovaly úřady práce v Jeseníku (21%), Bruntále (18,5%) a Mostě (17%), nejmenší vykazovalo standardně hlavní město, a to jak okres Praha, tak Praha-Západ a Praha-Východ (shodně 4,1%). Za ně se zařadila Mladá Boleslav s více než 5%. Celkem bylo registrovaných žadatelů o práci ke konci ledna 571 863, to je o více než deset tisíc více než v prosinci.

Sazku má zachránit Penta a E-Invest, boj o ni však ještě neskončil

Když si 7. února generální ředitel Sazky Aleš Hušák potřásl rukou s představiteli společností Penta a E-Invest, vypadalo to, že je dobojováno. Společnosti měly zadluženou Sazku zachránit několika miliardami korun. Situace se však komplikuje. Na akcionáře Sazky stupňují tlak největší věřitelé české loterijní jedničky Radovan Vítek a Karel Komárek. Chtějí skoupit jejich akcie. Začátkem února Penta a E-Invest podnikatele Martina Ulčáka, přítele generálního ředitele Sazky Hušáka, přislíbily Sazce tolik peněz, kolik jich bude potřeba na odvrácení insolvence, která společnosti hrozí. Návrh na zahájení insolvenčního řízení na ni totiž před měsícem podal Vítek, který se tak domáhá peněz, jež mu Sazka dluží. Jejím největším věřitelem se stal poté, co skoupil od bank pohledávky za 1,5 miliardy korun. Vlastní i čtvrtinu jejích dluhopisů. Spolu s Komárkem, šéfem firmy KKCG, už tak vlastní většinu dluhopisů Sazky. To by je mohlo opravňovat okamžitě vyžadovat od Sazky splacení všech pohledávek a dluhopisů. Sazka, která se do dluhů dostala během výstavby vysočanské O2 arény, miliardy navíc nemá a nejspíš by nezabránila insolvenci. A „zachránci" Penta a E-Invest počítají s pomocí za 2,5 miliardy. Zaplacení 8 miliard pro ně znamená příliš velké riziko, a tak zatím s podpisem dohod otálejí. Pokud by je podepsaly, budou od Sazky požadovat část jejích zisků, které jsou každoročně více než miliardové, většinový podíl ve firmě a také aktivní účast na vedení. Hušák tak pravděpodobně po šestnácti letech v Sazce ztratí dominantní postavení a bude se o něj muset dělit s představiteli Penty a E-Investu, tedy nejspíš s šéfy firem Markem Dospivou a Martinem Ulčákem. To se nelíbí největším akcionářům Sazky, sportovním svazům, jež tak přijdou o velkou část peněz i vlivu. Vítek i Komárek jim skrze média nabídli odkoupení jejich akcií s tím, že pokud Sazka skončí v insolvenci, tak už od ní svazy nedostanou vůbec nic. Je to prý jejich poslední možnost. Sazce se přitom s více než měsíčním zpožděním podařilo

splatit alespoň jistinu dluhopisů. Ty čítaly asi 97 milionů korun a přispěla na ně i Penta s E-Investem. Na Sazku mezitím od 21.února dohlíží předběžný insolvenční správce, který zjišťuje informace o jejím majetku a měl by ho spravovat.

Kurzovní lístek
28. 2. 2011 (střed)

EUR, 1 .....24.350
Kanada, 1 .....17.987
USA, 1 .....17.598

Kultura

Národní technické muzeum se po čtyřech letech znovu otevřelo veřejnosti

U příležitosti 180. výročí narození významného českého mecenáše a stavitele Josefa Hlávky bylo v Praze 15.února oficiálně otevřeno zrekonstruované Národní technické muzeum (NTM). Vernisáže se zúčastnili i prezident Václav Klaus a předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslava Němcová. Kvůli opravám bylo NTM veřejnosti uzavřeno více než čtyři roky. „Bohužel nebylo možné přestěhovat se do náhradních prostor," vysvětlil na tiskové konferenci Miloš Josefovič, náměstek ředitele muzea pro rozvoj a investice. Jedinou výjimkou byl předposlední den loňského roku, kdy Den otevřených dveří přilákal téměř 5000 zájemců. Nyní je v muzeu umístěno pět unikátních expozic – doprava, fotografický ateliér, tiskařství, astronomie a architektura se stavitelstvím a designem. Mezi nejcennější klenoty sbírek patří letoun z roku 1911, v němž Jan Kašpar uskutečnil první dálkový přelet v dějinách českého letectví. Kromě pěti tisíc stálých exponátů se muzeum v těchto dnech pyšní dočasným vystavením obou českých Nobelových cen. Ředitel NTM Karel Ksandr upozornil, že je to vůbec poprvé, kdy mají lidé možnost prohlédnout si ocenění Jaroslava Heyrovského a Jaroslava Seiferta na jednom místě. Práce na rekonstrukci stále pokračují. Včetně třetí etapy, která potrvá až do roku 2012, stály opravy 370 milionů korun. Nové podoby se dočká i knihovna a v plánu je také vybudování kamenouhelného a rudného dolu. „Dosud jsme otevřeli zhruba polovinu všech výstavních ploch a dvě třetiny plánovaných expozic," řekl Ksandr. Prohlédnout si sbírky Národního technického muzea na 5500 metrech čtverečních je možné každý den mimo pondělí od 10 do 18 hodin.

Febiofest představil první hosty, přijedou Fridriksson a Lachmann

Mezi prvními ohlášenými hosty Febiofestu, kteří přijedou do Prahy osobně uvést své filmy, jsou islandský režisér Fridrik Thór Fridriksson a hollywoodský kameraman Edward Lachman. Pořadatelé to oznámili 9.února na tiskové konferenci. 18. ročník Mezinárodního filmového festivalu Praha - Febiofest se uskuteční od 24. března do 1.dubna. Nejslavnější islandský režisér Fridriksson představí na festivalu svůj nový snímek Mama Gogo, který celou přehlídku odstartuje. Jeho návštěva je podle programového ředitele Štefana Uhríka vítanou příležitostí, i když do Prahy nepřijíždí poprvé. Amerického kameramana Edwarda Lachmana, mezi jehož filmy patří například Erin Brokowich, Život za časů války nebo Daleko do nebe, zvali pořadatelé už dříve. „Edwarda jsem zval už před čtyřmi lety, ale vždy dostal nějakou nabídku na film. Doufejme, že to letos vyjde," řekl Uhrík. Další hosty představí MFF Praha – Febiofest postupně. V programu se letos objeví řada novinek světové kinematografie jako například film Sofie Coppolové Odnikud někam, oceněný Zlatým lvem v Benátkách, nebo snímky Bena Afflecka a Otara Losselianiho. Svůj režijní debut přijede do Prahy uvést i herec Philip Seymour Hoffman. Zvláštní pozornost věnuje letošní Febiofest švédské kinematografii, kterou představí ve velké retrospektivě. Tradiční součástí festivalu je i přehlídka filmů mimo kino. Promítat se bude na ruzyňském letišti v prostoru terminálu 2 a hlavní náplní budou příznačně snímky s tematikou letectví. „Přehlídka klade důraz na různorodost přístupu, doby vzniku i žánrové pozadí jednotlivých titulů," řekl dramaturg této sekce Jan Foll. Ještě na konci ledna nebylo z finančních důvodů jasné, jestli se festival bude konat. „Na poslední chvíli se to změnilo, nalezli jsme nového generálního partnera," vysvětlil ředitel festivalu Fero Fenič. I když bude Febiofest (www.febiofest.cz) pracovat s rozpočtem nižším než minulý rok, diváci změny nepocítí.

Slovanská epopej se přeci jen stěhovala. Ale jen napůl

Část Slovanské epopeje, která v říjnu loňského roku skončila kvůli přípravě neuskutečněného stěhování do Prahy smotaná na válcích, změnila své působiště. Stalo se tak poprvé od jejího vystavení v šedesátých letech, a to i navzdory prosincové úmluvě mezi starostou Moravského Krumlova Tomášem Třetinou a pražským primátorem Bohuslavem Svobodou, podle které měla díla do vyřešení kuriózního sporu mezi dvěma městy zůstat na krumlovském zámku. Pět plátěn z celkových dvaceti převezli začátkem února do hlavního města. I když s tím zastupitelstvo Krumlova nadále nesouhlasí, tentokrát stěhování nepředcházely obstrukce ani protesty. Přesto se akce neobešla bez nesnází; problém však tentokráte tkvěl na pražské straně. Organizátoři stěhování opomněli zátěžový limit příjezdové komunikace moravskokrumlovského zámku, a tak se až na místo určení jedno ze tří stěhovacích vozidel vůbec nedostalo. Samotní obyvatelé Krumlova sice na adresu Prahy nešetřili jadrnými výrazy, ale nechali stěhování dokončit bez dalších komplikací. „V současné chvíli si sice mohu poplakat, ale bránit převozu po právní stránce nelze, to by byla z naší strany anarchie," připustil Třetina. Oficiální argument pro převoz přitom plyne z obavy, jaké následky by pro obrazy mělo jejich opětné rozvinutí v prostředí nevytápěného zámku. V názoru na další osud Epopeje se obě strany rozcházejí. Zatímco Třetina doufá v návrat Epopeje ještě v letošním roce, ředitel Galerie hlavního města Prahy Milan Bufka už věc nevidí tak jednoznačně. Jednotný není ani názor dědiců samotného Alfonse Muchy. Slovanskou epopej kdysi sám Mucha daroval „Praze i všem jejím obyvatelům". Zatímco hlavní město dodnes nesplnilo jedinou podmínku, kterou darování autor učinil, tedy zbudování samostatné trvalé expozice, Moravský Krumlov díla opatruje od 2. světové války.

V Praze začal 6. ročník festivalu španělských filmů La Película, pokračuje v Brně

Pražskou část festivalu španělsky mluvené kinematografie otevřelo 15. února historické drama Tmavý chléb režiséra Agustía Villarongy. Snímek z roku 2010 nahlíží poválečný katalánský odboj očima malého chlapce. Film ovládl letošní předávání španělských filmových cen Goya. Získal 9 sošek, mezi nimi například ceny pro nejlepší film, ceny za režii, kameru a herecké výkony. Velký sál kina Světozor zaplnil tento snímek do posledního místa. Slavnostního zahájení se zúčastnili i režisér Agustí Villaronga a kameraman Antonio Riestra, který se mimo jiné podílel i na českých filmech Lidice a Normal. Festival čítá 18 filmů rozličných žánrů a témat, avšak 6 snímků spojuje téma býčích zápasů. Pořadatelé se pokusili nabídnout průřez specifickým španělským filmovým žánrem, kterým je býčí film. Jedná se o žánr s velkou tradicí, což na festivalu dokládá němý snímek Krev a písek z roku 1917. Z aktuálních snímků stojí za pozornost kromě Tmavého chleba například film Pohřbený režiséra Rodriga Cortése. V hlavní roli se představuje slavný hollywoodský herec Ryan Reynolds. Snímek vyhrál ceny Goya za nejlepší scénář, zvuk a střih. V Praze byly snímky tradičně k vidění v kině Světozor. Část přehlídky se uskutečnila také v prostorách Institutu Cervantes, kde měli diváci možnost zhlédnout několik snímků bezplatně. Následně se festival přesunul do brněnského kina Art, kde potrvá od 21. do 28. února.

Sport

Petr Čech se stal počtvrté fotbalistou roku, slavnostní večer patřil Josefu Masopustovi

Nejlepším českým fotbalistou minulého roku se v pondělí 7. února stal brankář londýnské Chelsea Petr Čech. Za ním zaostal o 204 bodů kapitán české reprezentace Tomáš Rosický, třetí skončil vítěz Evropské ligy Tomáš Ujfaluši. Čech ovládl i premiérové hlasování fanoušků. Trenérem roku byl zvolen plzeňský Petr Vrba, osobností ligy jeho svěřenec Pavel Horváth. Ocenění talent roku získal osmnáctiletý útočník Sparty Václav Kadlec. Do síně slávy českého fotbalu byl uveden celý československý tým, který se v roce 1962 dostal do finále světového šampionátu v Chile. Petr Čech vyhrál anketu Fotbalista roku potřetí za sebou a celkově počtvrté. „Jsem rád, že moje práce byla oceněna na výbornou. Doufám, že tu nestojím naposledy," řekl Čech. Osmadvacetiletý brankář se tak přiblížil svému legendárnímu reprezentačnímu předchůdci Ivu Viktorovi, který v anketě triumfoval pětkrát, mezi lety 1968 a 1976. Trenér roku Pavel Vrba si ocenění vysloužil skvělými výkony Plzně v podzimní části (vede tabulku) a výhrou v českém poháru. „Věřím, že naše cesta v Plzni bude úspěšná," reagoval na dotaz, zda ho neláká zahraniční angažmá.

Vyhlášení fotbalových cen se v pražském Stavovském divadle neslo v duchu osmdesátých narozenin Josefa Masopusta (*9.2.). České fotbalové legendě přišly osobně popřát i osobnosti světového fotbalu. Masopustovi blahopřál legendární portugalský fotbalista Eusébio. „Josefe, přeji ti hodně zdraví. Jsi navždy můj velký přítel," řekl Eusébio. Ke gratulantům se přidal i šéf mezinárodní fotbalové federace FIFA Sepp Blatter. „Byl jste nejlepší hráč své doby. Jsem rád, že se také jmenuji Joseph." Své přání na videozáznamu si pro Masopusta připravil i slavný Pelé. „Naše radost a přátelství potrvají věčně. Tobě a celému českému národu jen hodně zdraví a štěstí." Josef Masopust byl dojatý. „Je to nádherný. Když člověk vidí takové oslavy fotbalu, tak musí být velmi spokojený," řekl držitel Zlatého míče z roku 1962 chvíli před tím, než převzal z rukou ministra obrany Alexandra Vondry Zlatou lípu, nejvyšší české armádní vyznamenání.

Dárku v podobě vítězství reprezentace v letošním prvním zápase se ale jubilant nedočkal. Fotbalisté prohráli 9.února v přátelském utkání s Chorvaty 2:4. Tolik gólů navíc český tým inkasoval poprvé ve své samostatné historii. Po dvou rychlých chorvatských brankách ještě Češi dokázali zásluhou Sivoka a Rosického srovnat. Ve druhé půli ale opět chybovali v obraně a na další dvě trefy chorvatského týmu už nedokázali odpovědět. Reprezentace tak pod vedením trenéra Michala Bílka prohrála šestý zápas z jedenácti.

Štybar obhájil titul MS, Nashová, Sáblíková a Verner vybojovali na šampionátech bronz

Cyklokrosař Zdeněk Štybar vyhrál 30.ledna suverénně závod v německém Sankt Wendelu, a obhájil tak mistrovský titul v kategorii elite. Pětadvacetiletý jezdec belgické stáje Telenet-Fidea dojel do cíle tratě dlouhé 31 kilometrů v čase 1:06:37. Štybar se stal mistrem světa už počtvrté. Dvakrát triumfoval v kategorii do 23 let a před rokem vyhrál poprvé elitní mistrovský závod v Táboře. Počtem titulů tak vyrovnal legendárního cyklokrosaře Radomíra Šimůnka. První českou medailistkou na cyklokrosařském MS se díky 3.místu stala Kateřina Nashová.

Navzdory pádu na oblíbené pětikilometrové trati se Martině Sáblíkové podařilo získat bronzovou medaili na MS v rychlobruslení v Calgary. Dvojnásobná olympijská vítězka pak o pár dnů později (18.února) vyhrála závod SP v Salt Lake City a časem 6:42,66 překonala vlastní světový rekord na trati 5 kilometrů.

Čtyřiadvacetiletý krasobruslař Tomáš Verner vybojoval 29.ledna na ME ve švýcarském Bernu bronz, a zkompletoval tak sbírku evropských medailí. Mistr Evropy 2008 a vicemistr z roku 2007 předvedl ve volné jízdě jeden čtverný a dva trojné skoky. Z plánované sestavy vynechal jen jeden trojný skok a z pátého místa po krátkém programu se posunul až na třetí příčku. Volná jízda naopak nevyšla Michalu Březinovi, který po dvou pádech klesl z druhé na osmou pozici.

Úspěchy českých tenistek

České tenistky vyhrály v prvním kole Světové skupiny Fed Cupu na Slovensku 3:2 a potřetí za sebou budou hrát semifinále této soutěže. Svěřenkyně Petra Pály si o víkendu 5. a 6. února zajistily postup tou nejrychlejší cestou, když zvítězily v prvních třech dvouhrách. Skvěle se v Bratislavě představila Petra Kvitová. Aktuálně 18.hráčka světa (po vítězství na turnaji v Paříži už 14.) vyhrála obě svá utkání (proti Cibulkové a Hantuchové) a svou druhou výhrou přidala na konto týmu i třetí rozhodující bod. Česko tak porazilo Slovensko i ve čtvrtém vzájemném fedcupovém souboji a v semifinále soutěže se v dubnu utká s Belgií.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Papežská ročenka ukázala, že počet katolíků na světě roste

Papeži Benediktu XVI. byla v sobotu 19.února 2011 představena Papežská ročenka (Annuario Pontificio), kterou zpracoval Mons. Vittorio Formenti a prof. Enrico Nenna z Centrální kanceláře statistiky Církve. Ročenka o 2000 stranách obsahuje mimo jiné informace o Svatém stolci, Kolegiu kardinálů a Římské kurii. Dále v ní najdete seznam diplomatických misí Svatého stolce, diecézí, exarchátů a oblastí, které po celém světě spadají pod správu Vatikánu. Z ročenky vyplývají zajímavá data za loňský rok. Svatý otec během roku 2010 ustanovil 10 nových biskupských sídel, jeden apoštolský exarchát a jeden apoštolský vikariát. Jedna diecéze byla povýšena na metropolitní sídlo, dvě prelatury na diecézi a jedna apoštolská administrace na apoštolský vikariát. Data, která se týkají roku 2009, nabízejí pohled na vývoj v 2 956 církevních okrscích na světě. Počet katolíků vzrostl mezi lety 2008 a 2009 o 15 milionů, tedy o 1,3% - z 1 miliardy 166 milionů na 1 miliardu 181 milionů. O 1,3% vzrostl ve stejných letech také počet biskupů na světě. V roce 2008 jich bylo 5 002 a o rok později 5 065. Nejdynamičtější je v tomto směru Afrika (1,8%) nejméně naopak Asie (0,8%). Počet kněží nadále roste již od roku 2000. Přibývá diecézních i řeholních kněží. Za posledních deset let jich je na celém světě o 1,34% více. V roce 2000 bylo 405 178 kněží a v roce 2009 celkem 410 593. Počet kněží poklesl pouze v Evropě, na ostatních kontinentech čísla rostou. Přibylo také trvalých jáhnů a to o 2,5%, z 37 203 v roce 2008 na 38 155 v roce 2009. Celkový pokles naopak zaznamenaly ženské řehole, přestože v Africe a Asii jejich počet roste. V roce 2009 byl počet sester 729 371 oproti 739 068 sestrám v roce 2008. Vzrostl také počet kandidátů kněžství (0,82%) a to především v Africe a v Asii (2,39% a 2,20%)

Program beatifikace papeže Jana Pavla II.

Tiskové středisko Svatého stolce vydalo v pátek 18.února 2011 program beatifikace Jana Pavla II., která proběhne v Neděli Božího milosrdenství 1.května 2011. Přípravná večerní vigilie se bude konat v sobotu 30. dubna 2011 večer od 20.30 do 22.30 hodin v římském Cirku Maximu. Pořádá ji diecéze Řím a předsedat jí bude její generální vikář, kardinál Agostino Vallini. Svatý otec Benedikt XVI. se jí zúčastní prostřednictvím video mostu. Samotná beatifikační bohoslužba začne na Svatopetrském náměstí v neděli 1. května v 10.00 hodin a předsedat jí bude papež Benedikt XVI. Hned po skončení mše svaté bude před oltářem Vyznání vystavena rakev s ostatky nového blahoslaveného, které budou věřící moci uctít. Den na to, v pondělí 2. května, v 10.30 se bude opět na Svatopetrském náměstí konat děkovná bohoslužba. Sloužit ji bude vatikánský státní sekretář, kardinál Tarcisio Bertone. Rakev s ostatky Jana Pavla II. pak bude bez přítomnosti veřejnosti znovu uložena v kapli svatého Sebastiána v pravé lodi vatikánské baziliky. Podle kardinála José Saraivy Martinse, bývalého prefekta Kongregace pro svatořečení, se očekává, že do Říma na beatifikaci Jana Pavla II. přijede z celého světa přes 2,5 milionů poutníků. Obřad beatifikace přiblížil papežský ceremoniář Mons. Guido Marini: "Beatifikační obřad obsahuje stejné rysy jako všechny takové obřady. Během mše svaté, před okamžikem vyhlášení nového blahoslaveného, si přítomní poslechnou krátký životopis Jana Pavla II. Papež Benedkt XVI. slavnostně prohlásí nového blahoslaveného a z centrální lodžie baziliky bude spuštěn jeho obraz. Pak relikvii přenesou k uctění. Toto jsou okamžiky obřadu beatifikace, který se koná během eucharistické bohoslužby." Prefektura Papežského domu také připomíná, že k účasti na beatifikaci není třeba zakoupit žádné vstupenky ani pozvánky, a varuje před podvodníky, kteří se je – především na internetu – pokoušejí prodávat. Jako součást příprav na beatifikaci Jana Pavla II., otevřel vikariát římské diecéze, speciální internetovou stránku www.karolwojtyla.org. Nová webová stránka existuje v sedmi jazykových mutacích – angličtině, italštině, francouzštině, španělštině, portugalštině, rumunštině a samozřejmě polštině. Kromě životopisu zesnulého papeže, seznamu jeho knih a některých myšlenek nabízí i informace o beatifikačním procesu a také modlitbu na přímluvu Jana Pavla II. – ta je k dispozici i v češtině.

Přípravy na Cyrilometodějské výročí zahájili biskupové v Římě

Slavnostní mše svatá u hrobu sv. Cyrila v římské bazilice sv. Klimenta zahájila 14.února 2011 tříletou přípravu české církve na 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Příprava se zaměří na prožívání iniciačních svátostí. První rok to bude křest, poté biřmování a třetí rok eucharistie. Hlavními celebranty byli kardinál Miloslav Vlk, arcibiskup Dominik Duka OP, arcibiskup Jan Graubner, plzeňský biskup František Radkovský a apoštolský exarcha Ladislav Hučko. V rozhovoru pro českou sekci Vatikánského rozhlasu mimo jiné arcibiskup Duka řekl: „Rovněž si uvědomujeme, že v roce výročí, v roce 2013, bude celosvětová církev oslavovat a připomínat si milánský edikt, kterým křesťané dostali svobodu... 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu bude tedy rovněž přihlášením se slovanské Evropy ke kříži, který není jenom symbolem utrpení Ježíše Krista, ale který je také symbolem setkání velké Boží lásky se svobodou."

Podle zpráv České biskupské konference

Křest je velký Boží dar

Pastýřský list brněnského biskupa Vojtěcha Cikrle k Roku křtu 2011, věnovaný přípravě na oslavu 1150. výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje na Moravu

Milé sestry, milí bratři, milé děti,

je tomu rok, co byla vyhlášena tříletá příprava na jubilejní rok 2013, kdy si budeme připomínat jedenáctisté padesáté výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na území, kde žijeme.

Celou dobu přípravy nás má provázet pozornost k Písmu, abychom objevovali poklady v něm ukryté. To je cílem i biblického pastoračního programu Vezmi a čti, který už přináší dobré ovoce. Mimo tento program bude každý rok nebo jeho část věnována základním, tzv. iniciačním svátostem. Jedná se o křest, biřmování a eucharistii. Prožívání letošní postní doby je zaměřené na svátost křtu a přípravu obnovy křestního vyznání o velikonoční vigilii.

Slovo „křest" je dnes zneužíváno jako výraz pro slavnostní prezentaci knih, hudebních nosičů, zvířat a všech možných předmětů. Spíše by se na to hodil původní řecký význam slova „baptizó", které znamená „ponořit, omýt". Latina a z ní většina evropských jazyků přejala tento řecký výraz pro ponoření, jako ponoření do Krista. Čeština spolu s některými dalšími slovanskými jazyky užívá slovo křest právě v tomto jednoznačném významu: ponoření do Krista, vkřtění, připojení ke Kristu.

Jak říká svatý Pavel, křtem jsme srostlí s Kristovou smrtí a zmrtvýchvstáním. V něm umírá starý člověk, otrok hříchu, pro nový život s Bohem a v Bohu. Jde o překročení pouze biologického života k životu, ve kterém se spolu s Kristem podílíme na tom, co dělal on. Právě to je naše vlastní povolání, které jsme přijali křtem. Víme o tom? Nějak z povzdálí asi ano, ale je to programem našeho života? S odvoláním na dnešní liturgické čtení o Mojžíšovi bychom dnes mohli klidně použít jeho slova: Uložte si to do svého srdce a do své duše, přivažte si to jako znamení na svou ruku, jako značku mezi oči. Jste na rozcestí. Kudy chcete jít? Požehnání se vztahuje jen k jedné cestě. Tuto cestu pro nás dnes vyjadřuje Kristův kříž – nástroj jeho vydání se druhým i symbol vítězství, ke kterému se hlásíme.

V evangelním úryvku říká Ježíš i nám: Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane!, vejde… To není vyhrožování, to je povzbuzení, abychom nepromarnili to, čím jsme byli obdarováni. Abychom rozlišili rozvážnost od pošetilosti. Aby dům našeho života vítězně obstál v jakékoli myslitelné nepřízni zla.

Milí přátelé, všechny tyto úryvky jako by ukazovaly k bodu našeho ponoření do Krista, k našemu křtu. Křtem jsme ke Kristu připojeni v jeho životním zápase završeném smrtí, jak to máme před očima celou postní dobu, a rovněž tak i v jeho vítězství nad smrtí, které si připomínáme zvláště o Velikonocích. Křtem jsme skrze Krista připojeni k Otci i Duchu Svatému – Nejsvětější Trojici. Proto jsme křtěni ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

Z toho vyplývá, že pokřtěný člověk už nežije sám pro sebe, ale je zapojený do širší rodiny církve a do odpovědnosti za svět. Křest není pouhým vstupem do nějaké lidské organizace. Nejsme pokřtěni proto, abychom se dostali do nebe, ale proto, abychom byli spojeni s Kristem v jeho chvále a oslavě Otce a v jeho úsilí o spásu světa. Abychom v sobě měli stejné smýšlení, jaké měl Ježíš Kristus (Flp 2,5).

Být křesťanem je povolání. Nejvýznamnější povolání, jakého se nám dostalo (sv. Pavel). Občas dostávám dopisy od dětí. Loni mě jeden z nich udělal obzvlášť radost. Byl podepsaný slovy: křesťanka Monika. Aniž bych chtěl snižovat jakékoli akademické tituly, právě tento titul je nejvznešenější.

Milí přátelé, co udělat pro to, abychom o velikonoční vigilii byli s plným vědomím schopni obnovit své křestní vyznání? Možná začít tím, že najdeme svou křestní svíci a každý den ji zapálíme, abychom se u ní pomodlili. Jistě nám přiblíží Krista. V modlitbě můžeme také objevit její duchovní symboliku, aby se nám stala blízká. A věřím, že když si ji potom přinesete na velikonoční vigilii do kostela, bude jiná. A tím nemám na mysli fakt, že bude kratší. – Kdo křestní svíci nenajde, ať si pořídí jinou.

A co byste řekli nápadu dát si do bytu kropenku, aby nám tak jako v kostele připomínala náš křest? A vždycky, když se budeme svěcenou vodou žehnat, říct třeba: Já, Petr, jsem byl pokřtěný ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

A vy, rodiče a prarodiče, víte, kde jsou uloženy křestní roušky vašich dětí nebo vnoučat? Co kdybyste jim pomohli přiblížit jejich význam?

A ještě jeden námět: Proč se nevypravit na pouť do kostela svého křtu?

Další možnosti aktivního a hlubšího prožití postní doby a Velikonoc nechávám na Vás. Může vám také poradit váš duchovní správce, řadu námětů je možno najít na internetu.

Přesto chci ještě zmínit jednu věc, kterou považuji za velmi důležitou. Je to pozvání pro vás všechny. Přijďte prosím prožít Velikonoce do kostela. Tím myslím prožít obřady Zeleného čtvrtku, Velkého pátku a velikonoční vigilie, které tvoří jeden celek, jednu bohoslužbu. To není příprava na Velikonoce, ale všechno je to součástí jediného velkého svátku Velikonoc. Pozvěte k jejich oslavě také své děti jakkoliv staré, pozvěte ty, jimž jste za kmotry, pozvěte své známé, své sousedy, kteří jsou jen pokřtěni a znají pouze půlnoční bohoslužbu o Vánocích. A vy, děti, malé i velké, pozvěte své kmotry k účasti na velikonočním třídení a celý půst se za ně modlete. A modlete se i za všechny, které ke společnému prožití Velikonoc oslovíte.

Milé sestry a bratři, nakonec ještě jedna prosba: Během postní doby přijměte svátost smíření, abyste mohli s čistým srdcem prožít jedinečnost svého křtu.

K tomu vám všem ze srdce žehnám.

Váš biskup Vojtěch

Anežčina rodina a její narození

K 800. výročí narození sv. Anežky České

V letošním roce si připomínáme výročí 800 let od narození svaté Anežky České. Narodila se roku 1211 jako dcera krále Přemysla Otakara I. Odmítla nabídku k sňatku s císařem Fridrichem II. (1231). S pomocí svého bratra Václava I. založila v Praze první klášter františkánů a klášter klarisek, do něhož sama vstoupila (1234) a stala se jeho představenou. Založila též špitální bratrstvo, z něhož se později stal řád křížovníků s červenou hvězdou. Zprostředkovala usmíření krále Václava I. s jeho synem Přemyslem Otakarem II. (1249). Svědectví o jejím příkladném životě a vroucí zbožnosti podávají listy sv. Kláry a papeže Řehoře IX. Zemřela 2.března 1282 ve svém klášteře „Na Františku". Za blahoslavenou byla prohlášena v roce 1874 a za svatou 12.listopadu 1989. v celocírkevním kalendáři se slaví její památka v den úmrtí 2.března v českém národním kalendáři slavíme její svátek 13.listopadu, na památku její kanonizace. Bezprostředně po vyhlášení Anežky za svatou došlo v naší vlasti k velkým politickým změnám, které vedly k pádu komunistického režimu. Jistě k těmto skutečnostem přispěla i Anežčina nebeská přímluva.

Anežka se narodila patrně v Praze jako nejmladší dcera českého krále Přemysla Otakara I. Její matka Konstancie byla dcerou uherského krále Bély III. (1173 - 1196), sestrou jeho nástupce krále Emericha (1196 - 1204) a jeho bratra a nástupce Ondřeje II., zvaného také „Jeruzalémský", poněvadž vykonal pouť do Svaté země (vládl 1205 - 1235), otce svaté Alžběty Durynské. Ta zemřela v mladém věku a stala se spolu se svatým Františkem z Assisi a svatou Klárou příkladem pro Anežku, jenž měl rozhodující význam pro volbu jejího budoucího způsobu života.

Anežčinu narození předcházela situace, kterou je možno nazvat skutečnou rodinnou tragédií. Anežčin otec sám nezažil klidné mládí. Byl prvorozeným synem knížete Vladislava II., zakladatele prvého kláštera premonstrátů v Čechách na Strahově v Praze, a jeho druhé manželky Judity, proslulé iniciativou ke zbudování prvního pražského kamenného mostu, nazývaného po ní mostem Juditiným. Když se jeho otec vzdal v roce 1172 vlády, byl Přemysl Otakar vržen do víru rodinného zápasu o moc, který rozpoutali příslušníci vedlejších větví přemyslovského rodu. Přemysl Otakar byl dosud mladý, měl velmi jemnou tvář, takřka s ženskými rysy. Jeho postava prozrazovala cvičeného válečníka statné a svalnaté postavy. Byl krátce moravským markrabím, brzy byl však sesazen a činně se zúčastnil jako velitel vojska českého knížete Bedřicha osudných bratrovražedných a krvavých bojů v roce 1185 proti novému moravskému markrabímu Konrádu Otovi, který zemřel v blízkosti Neapole v roce 1192. Přemysl Otakar zvítězil i nad českým knížetem Václavem, nástupcem Konráda Oty, stal se sám českým knížetem, ale ze svého vítězství se radoval jen krátce. Když se připojil k papežské straně v Německu w naději, že od ní získá podporu pro svou politiku, císař ho sesadil a udělil české knížectví jeho bratranci Jindřichu Břetislavovi, který byl současně i pražským biskupem. Čeští šlechtici, zpočátku věrní Přemyslovi, záhy ucítili, že se vítr obrací jinam a vbrzku se z velké části připojili k novému knížeti. Přemyslu Otakarovi nezbylo než utéci z Čech do Míšeňska a hledat útulek u příbuzných. Tam se také zřejmě zamiloval do sestry knížete Alberta.

Po smrti knížete-biskupa Jindřicha Břetislava v roce 1197 se zdál českým pánům daleko přijatelnějším za nástupce Jindřicha Břetislava mladší bratr Přemysla Otakara Vladislav Jindřich. Přemysl Otakar si však zajistil v Čechách proti bratrovi podporu a vytáhl tam s vojskem. V noci před bitvou, která měla rozhodnout o budoucím osudu země, 6. prosince 1197, se však Vladislav Jindřich pokojně vzdal vlády nad Čechami ve prospěch svého bratra a aby zabránil zbytečnému krveprolití spokojil se s markrabstvím moravským.

Přemysl Otakar byl energický panovník a schopný, politik: pětkrát se mu podařilo, a vždy se ziskem, změnit během sporu mezi pretendenty na císařský trůn Filipem Švábským a Otou Brunšvickým politickou linii. V roce 1197 získal od Oty uznání

titulu dědičného českého krále a investitury biskupů novým králem. Dokonce i papež Inocenc III. mu tyto výsady potvrdil. V roce 1212 dosáhl potvrzení stejných výsad od mladého římského a sicilského krále Bedřicha II. Tak dosáhly Čechy politické jednoty a nezávislosti na německém císaři.

Další myšlenkou Přemysla Otakara I. bylo vymanění církve v Čechách ze závislosti na mohučské metropoli, jíž byla podřízena po více než tři století. Podnikl první kroky pro zřízení arcibiskupství v Praze, ale neuspěl, ačkoliv celková situace nebyla nepříznivá. Snad tento neúspěch ovlivnily dvě události, které ho dostaly do rozporu s církevní autoritou.

První se týkala Přemyslova manželství. Během svého nedobrovolného pobytu v Míšni se oženil, patrně v roce 1180, s dcerou míšeňského markrabího Oty Adélou. Oba snoubenci byli tehdy dosti mladí, jak později prohlásil Přemysl, a k sňatku došlo aniž by o tom zvěděla nevěstina rodina. Zřejmě však byl sňatek pro ni výhodný. Manželství bylo zpočátku šťastné, vzešly z něho čtyři děti, mezi nimi dědic českého trůnu. Jedinou překážkou manželství bylo příbuzenství čtvrtého stupně. To bylo u šlechtických rodin, mezi sebou mnohonásobně zpřízněných, běžné, a v tomto případě bylo možno získat od překážky papežskou dispens. O tom, že se skutečně o její získání pokusil, svědčí Přemysl Otakar sám. Požádal totiž pražského biskupa-knížete Jindřicha Břetislava, aby ji od papeže získal, poněvadž toužil s Adélou pokojně a v klidu žít. Biskup však, jak Přemysl tvrdil, věc snad z politických důvodů zanedbal. A tak když Adéla stárla a Přemysl poznal uherskou princeznu Konstancii, využil této okolnosti. Na jeho žádost prohlásil v roce 1198 nebo 1199 pražský biskup Daniel II. - Milík první manželství Přemyslovo za neplatné.

Adéla a její příbuzní se zpočátku odmítali procesu zúčastnit, ale pak, když mělo dojít k vyhlášení neplatnosti manželství pražským biskupem, nebyla Adéla před soudce připuštěna. Odvolala se tedy proti rozsudku k papeži Inocencovi III. I Přemysl Otakar psal do Říma, poněvadž se hned po rozsudku oženil s Konstancií. Dlouholetý manželský proces byl pak svěřován různým soudům. V roce 1204 si vzal Přemysl Otakar Adélu k sobě znovu, smířil se s míšeňskými Wettiny a přiznal dokonce v dopise papežovi, že své politické neúspěchy přičítá Božímu trestu za to, že ji s jejími dětmi zapudil, a že tedy ze soucitu k nim si ji bere znovu k sobě. Tehdy došlo k svatořečení svatého Prokopa, které snad papež z těchto důvodů odkládal. Smíření však nebylo trvalé. Už 12. dubna 1206 žádal Adélin bratr Dětřich papeže o obnovení procesu. Když v roce 1207 císař Filip svolil k zasnoubení své dcery s prvorozeným synem Přemysla z druhého manželství Václavem, budoucím českým králem, nepřímo tím uznal neplatnost jeho prvního sňatku. Zapuzená Adéla našla s dětmi útočiště u své rodiny v Míšni, kde zemřela 2.února 1211. Až její smrtí se uzavřel vleklý církevní proces o platnosti jejího manželství.

Druhá událost, která postavila Přemysla Otakara I. a české pány do otevřeného rozporu s církevní autoritou, byl dlouholetý spor krále s biskupem Ondřejem z Gutensteinu. Šlo většinou o tzv. vlastnické kostely a o desátky z nich, které si páni chtěli jako dosud zadržovat pro sebe. Spor skončil sice smírem, zprostředkovaným Svatým stolcem v roce 1221, ale biskup Ondřej zemřel v Casamari v roce 1223 až do smrti podporován papežem Honoriem III.

Z prvního Přemyslova manželství vzešly čtyři děti: prvorozený syn Vratislav a tři dcery: Markéta, Božislava a Hedvika. Všechny sdílely nějakým způsobem osud matčin. Změnou situace byly jednou uznávány za manželské, jindy za nemanželské. Syn Vratislav, jemuž měl podle práva prvorozenství patřit český trůn, byl svému otci až do smrti neustálou hrozbou. Žil s matkou na dvoře míšeňských markrabích a na úředních listinách se hrdě podpisoval „syn českého krále". Přemysl se snažil všemožně zahladit jeho památku. Svému prvorozenému synovi z druhého manželství, narozenému kolem roku 1200, dal stejné jméno Vratislav. Ten však záhy zemřel. O tom, že Přemyslovy obavy nebyly liché, svědčí i to, že římsko-německý král Oto IV. slíbil 12.března 1212 na říšském sněmu ve Frankfurtu český trůn Vratislavovi, když se od něho Přemysl Otakar odklonil a podporoval kandidaturu mladičkého Bedřicha II. na císařský trůn, kterého podporoval také papež Inocenc III. Přemysl Otakar čelil tomuto nebezpečí tak, že si dal potvrdit od Bedřicha, když se politická situace změnila v jeho prospěch, uznání svým nástupcem toho, kdo bude řádně zvolen. Pak dal 8.června 1216 českými pány zvolit svého jedenáctiletého syna z druhého manželství Václava. Tak se stal Vratislav i úředně jeho nemanželským synem. Po roce 1225 mizí navždy beze stopy.

Známější je Vratislavova sestra Markéta, která se v okamžiku dočasného smíření otcova s její matkou Adélou provdala v Liibecku za dánského krále Valdemara II., syna Valdemara Velikého. Dánští kronikáři svorně opěvují dobrotu jejího srdce, jíž ovlivňovala rozhodnutí svého manžela. Zvláště chudí jí leželi na srdci. Jí přičítají zrušení tzv. daně z pluhu a osvobození vězňů. Soudobé prameny přičítají tyto skutky křesťanské lásky vlivu a radě její matky Adély. Královna Markéta žila pod jménem Dagmar (Jitřenka) po staletí v lidových baladách, opěvujících její krásu a ušlechtilost. Zemřela mladá 24.května 1213 a místně byla uctívána jako světice.

O dalších dcerách Adély a Přemysla se ví poměrně málo: Božislava se provdala do jižního Bavorska za Jindřicha z Ortenburku, Hedvika vstoupila do kláštera kanovnic sv. Cyriaka v Gernrode.

Z druhého Přemyslova manželství vzešlo devět dětí: Vratislav, který záhy zemřel, Judita, manželka Bernarda ze Sponheimu, Anna, manželka slezského knížete Jindřicha II., zvaného Pobožný, první Anežka, která zemřela jako malé dítě, Václav, budoucí český král, Vladislav, Přemysl, Blažena a znovu Anežka. O Anně, která byla patrně Anežčinou nejmilejší sestrou, bude zmínka častěji.

Zajímavé, ale i záhadné jsou osudy Blaženy. Byla o rok starší než Anežka. Narodila se v Praze roku 1210. O dalších šedesáti letech jejího života není nic známo. Téměř s jistotou je však možno předpokládat, že i pro ni našel otec někde v cizině ženicha. Teprve v roce 1271 přichází Blažena se synem do Milána. Tam ji znali pod jménem Vilemína z Čech - Guglielma Boema. Její velká zbožnost upoutala na sebe pozornost Miláňanů. Zakrátko se kolem ní sdružila skupinka ctitelů, kteří se oblékali jako ona do jakéhosi hnědého hábitu. Jí se také

přičítala zázračná uzdravení a říkalo se, že měla stigmata. Ona sama byla duchovní dcerou cisterciáckého opatství Chiaravalle, tehdy v okolí Milána, kde byli pochováni čeští bojovníci, zahynuli během obléhání Milána v roce 1158, které získalo jejímu dědovi Vladislavu II. královskou korunu.

Když 24.srpna 1282 zemřela v milánské čtvrti San Pietro air Orto, několik měsíců po smrti Anežčině, pohřbili ji slavně na hřbitově opatství Chiaravalle. Teprve tehdy se rozvíjí legenda, kterou rozšiřovali její stoupenci. Postavili nad jejím hrobem i kapli s oltářem a uctívali ji lidovými i liturgickými slavnostmi jako svatou. Oslavovali ji ve výroční den smrti a na Boží hod svatodušní, poněvadž tvrdili, že se do ní vtělil Duch svatý. Očekávali i její vzkříšení, nanebevstoupení a seslání Ducha svatého na její věrné. Tak dali konkrétní zosobnění počátku třetího údobí dějin spásy lidstva, hlásaného opatem Jáchymem z Fiore a různým způsobem očekávaného v druhé polovině 13.století.

Všechny tyto zprávy však pocházejí z doby po smrti Blaženy - Vilemíny, když milánská inkvizice zahájila v roce 1300 proces proti jejím následovníkům. Tři hlavní sektáři byli popraveni: hlavou skupiny byl laik Ondřej Saramita, milánský měšťan. Jeho osud sdílely dvě členky konventu humiliátů z Biassona: Manfreda z Pirovana a Jakuba z rodiny Bassaniů. Vilemíniny kosti byly vykopány a spáleny.

Není snadné podat úsudek o tom, co Vilemína skutečně učila. Nauka sekty jí byla připsána dvacet let po smrti. Z výpovědí členů se zdá, že to byla osoba zbožná a rozumná. Sám Ondřej Saramita doznal před soudci, že mnoho z toho, co se Vilemíně připisovalo, byly výmysly, a že ona k nim dala jen podnět. Kdo ji znali, obdivovali její zbožnost a ctili ji pro zázraky připisované její svatosti. Po její smrti se vydal Ondřej Saramita do Čech ke králi, zřejmě pro získání podpory, ale neuspěl: Čechy byly bez krále a prožívaly tragickou dobu braniborské okupace.

Anežka se narodila patrně v roce 1211. Přesné datum není možno stanovit. Snad dostala jméno římské mučednice proto, že se v těch dnech, 21.ledna, slavil její svátek. Bylo-li tomu tak, pak se Anežka narodila v době, kdy daleko od Prahy umírala první manželka jejího otce, Adéla.

Stejně jako Adéla, ani druhá manželka Přemyslova Konstancie, matka Anežčina, neměla klidný život. Byla dokonce v letech 1204 - 1205, v době sblížení Přemysla s Adélou, dočasně i s dětmi oddálena od dvora, ale z politických důvodů byla králi vždy blízká. Jedním z významných rysů Přemyslovy politiky byla snaha o udržení dobrých vztahů k Uhersku. Darovací listiny Konstancie svědčí o její štědrosti, zvlášť vůči kostelům a klášterům. Tu ocenil v roce 1228 i papež Řehoř IX. Konstancie učinila mnohá darování, mimo jiné roku 1209 olomoucké kapitule na památku předčasně zemřelého syna Vratislava, v roce 1232 založila klášter cisterciaček „Porta coeli" u Tišnova, kam se uchýlila na sklonku života a kde 6.prosince 1240 zemřela. Velmi pomáhala své dceři Anežce v jejích záměrech, zvláště při založení špitálu sv. Františka a kláštera klarisek.

Anežčin životopisec vypráví o prorockém snu královny Konstancie:

„Matka, když ji (Anežku) nosila pod srdcem, uviděla ve snách zřejmě předpověď budoucnosti. Zřela se totiž, jak vstupuje do komnaty, ve které byla uchovávána její četná a cenná královská roucha. Když se na ně podívala, spatřila mezi nimi viset řeholní roucho a plášť šedé barvy a provaz, jímž se opásávají sestry řádu svaté Kláry. Velmi se divila, kdo asi položil mezi její drahá roucha tak hrubý a jednoduchý šat, a tu uslyšela k sobě pronášet tato slova: „Nediv se, neboť dítě, které nosíš, bude užívat takový šat a stane se světlem celého českého národa. Bůh pak, který zná věci budoucí a který, je ukazuje dříve, než se stanou, zobrazil malou a na svět zrozenou Anežku náznaky těla jako budoucí svatou tím, že ji obdařil jakousi silou ukazovat věci v jejich pravé podobě."

Životopisec zachází i do podrobností:

„Neboť její chůva ji často našla v kolébce s rukama složenýma v podobě kříže, aby tak bylo naznačeno, že Ten, který na sebe vzal hořký kříž, chtěl na jejích prsou spočinout jako svazek myrhy, aby tím zachoval květ jejího panenství.."

Vzhledem k tomu, že životopis Anežčin byl určen k jejímu svatořečení, není třeba se pozastavovat nad těmito podrobnostmi, poněvadž bylo nutné zachytit všechno, co podle dobového myšlení nějakým způsobem mohlo doložit její svatost. Taková místa se běžně vyskytují i v mnoha jiných životopisech svatých, včetně vidění a snů, které mohly být vykládány prorocky.

Z knihy „Světice Anežka Přemyslovna" od Jaroslava Polce
Vydala Česká katolická charita 1989

Anežka zakládá klášter Na Františku v Praze

Proč jsem jel na Haiti?

Díky působení řeholního kněze Romana Musila, který studoval v Olomouci a devět let působil na Haiti, se rozvinula spolupráce naší diecéze a Haiti, například projekt Voda pro Haiti nebo projekt Arcidiecézní charity Adopce na dálku; takže při zemětřesení jsme už byli přítomni a naše pomoc mohla začít hned. Velkorysá sbírka tehdy vynesla přes 60 milionů, jeden k tomu přidalo město Praha a pět ministerstvo zahraničí. Jako zodpovědný za Charitu v ČR jsem se vydal s jejím národním ředitelem ing. Hajčmanem podívat, jak je po roce naše pomoc účinná a co je třeba případně měnit.

První dojmy? Už z přistávajícího letadla bylo vidět stanové tábory uprostřed města i kolem něho. Na letišti pomíchali kufry z různých letadel, a tak naděje na naše kufry se objevila až po hodině. Už cestou z letiště jsme se přesvědčili, že za rok se toho moc nezměnilo. Na trosky spadlých domů většinou nikdo nesáhl. Silnice nezažila opravu mnoho let, takže na řidiče čekaly nástrahy nejen v četných hlubokých jámách, ale i v nepřikrytých kanálech. (Někde bylo varování, například uprostřed silnice stojící záchodová mísa.) Pracovníci naší mise, kteří tam mají spolu se slovenskou a irskou charitou pronajatý slušný dům, nás krásně přijali. Každým dalším dnem rostl můj obdiv k nim. Proč?

Naštěstí nepřišlo na Haiti až před rokem při zemětřesení, kdy spadlo přes sto tisíc domů a dvakrát tolik je neobyvatelných, kdy přišlo o život na 300 tisíc lidí a přes milion jich žije jen v táborech hlavního města. Už před dvěma staletími se osvobodili od koloniální nadvlády Francouzů a vyhlásili první černošskou republiku. Následovala řada revolucí a výsledkem je největší chudoba na světě, 40 % negramotných obyvatel, stát platí jen 8 % škol, ostatní zajišťuje církev a soukromníci. Úřady téměř nefungují. Kdo má uniformu či razítko, má zdroj obživy v úplatcích. Bez nich nefunguje nic. Neznají například registr nemovitostí, takže se nedá získat jistota o vlastnictví pozemku, na kterém byste mohli pro ně něco budovat. Vláda kritizuje charitní organizace, že po nich není nic vidět, že mají raději odevzdat své peníze vládě, která se postará. Charity se ale vážně bojí, že peníze skončí jinde, a proto se snaží pomáhat postiženým přímo.

Co jsme z práce našeho týmu viděli? Dvě venkovské školy nově postavené ze dřeva. Jednoduchá hala přikrytá vlnitým plechem, se stěnami z překližky, která odděluje i jednotlivé třídy. Vnitřní stěny se v neděli odstaví a prostor slouží jako kostel. Opravili jsme dvě zděné školy a jednu školku. Vše vybavili lavicemi a tabulemi, dětem pořídili školní uniformy, které se tam považují za povinné. V některých církevních školách pomáháme platit učitele, kteří jsou jinak placeni jen ze školného a z kostelní sbírky. Ovšem rodiny, které přišly o dům i o práci, nejsou schopny platit školu. Škole sester sv. Vincence pro nejchudší, kam chodí na tisíc žáků, z nichž jedna třída je podporována adopcí na dálku od nás, jsme postavili novou budovu. Setkali jsme se tam i se skupinou 18 maminek s kojenci, kteří jsou podvyživení, a sestry dávají matkám každý den jídlo, aby mohly kojit své děti. Ty, které přiberou na váze, jsou z podpory vyřazeny, protože venku čekají na pomoc další.

Arcibiskup Jan Graubner v jedné z venkovských škol na Haiti

Jinde máme projekty podpory malých zemědělců, kterým se kupuje osivo a zařizuje jednoduché školení, jinde dáváme malé půjčky drobným řemeslníkům na materiál, či pouličním obchodníkům na první zboží, protože práci nelze sehnat. Důležité jsou projekty prevence proti choleře, mezi které patří například zajištění pitné vody. Ve dvou táborech jsme teprve v minulých dnech pořídili cisterny a třikrát za týden jim dovážíme vodu, kterou kupujeme. Celý rok totiž chodili pro vodu jen do potoka. Jeden takový tábor má tisíc stanů a v každém asi pět lidí. Slovo stan je ovšem silně nadsazené, protože většinou jde o kus igelitové plachty uvázané ke klackům.

Ve výroční den zemětřesení jsme se účastnili slavné mše svaté, kterou před troskami katedrály vedl kardinál Sarah z Říma, který je nejvyšším představitelem charitních děl v církvi. Přivezl tisícům přítomných povzbuzení Svatého otce a oznámil jméno nástupce arcibiskupa hlavního města, který zahynul při zemětřesení. Z iniciativy apoštolského nuncia a biskupů různých zemí byla při té příležitosti založena nová mezinárodní organizace, která zajistí odborné stavební i ekonomické garance pro zahraniční dárce při všech rekonstrukcích církevních zařízení. Vidím v tom velikou pomoc, protože novou katedrálu, dvacet kostelů a desítky škol je třeba postavit tak, aby obstály při dalších možných katastrofách.

I když po oznámení, že pro pouliční nepokoje se očekává zákaz vycházení a zastavení letecké dopravy, jsme odjeli o den dříve, abychom našim pracovníkům nepřidělávali starostí, odjeli jsme s nadějí a odhodláním v pomoci pokračovat.

Rád bych touto cestou poděkoval zvláště pracovníkům Charity a všem dárcům a podporovatelům charitní pomoci na Haiti.

Cestou jsem myslel na to, že v naší zemi to bylo asi velmi podobné v době, kdy k nám přišli svatí Cyril a Metoděj. Jaký to byl z jejich strany dar pro náš národ, který dostal možnost vyrůst v kultuře evangelia. Kolik věcí je u nás dnes samozřejmých! Ale nemusí to tak být vždycky. Kéž bychom si uměli udržet poklad víry umožňující žít v Božím království už na zemi.

Mons.Jan Graubner, arcibiskup olomoucký

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM

LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky"

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.
1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)
LaGrange Park, Illinois 60526
Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail
FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line
E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance
Since 1879
1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravecek
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Upřímné poděkování

Srdečně děkuji všem přátelům,
kteří zorganizovali oslavu mých 85.narozenin
v České misii v Brookfieldu i všem gratulantům,
kteří mi přišli blahopřát nebo
mi své blahopřání zaslali.
Kéž Vám všem Vaši lásku a dobrotu Pán Bůh odmění.
Vzpomínám na Vás v modlitbě
a posílám Vám své požehnání

Fr. Odilo Crkva, OSB

Společnost pro Vědy a Umění (SVU) Chicago
zahajuje svou jarní činnost

v úterý 8.března 2011 v 7 hodin večer
v klubovní místnosti České Misie,
9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

Zapomeňte na dlouhé zimní dny a smutné večery
a přijďte si poslechnout a shlédnout
roztomilý hudební pořad

KONCERT NA ŽOFÍNĚ

kde se „pod jednou střechou" vystřídá v hybném tempu
známý smyčcový orchestr a výborná dechová kapela
podáním krásných oblíbených melodií a písniček
v přednesu výborných zpěváků.

Kde je hudba – tam je radost a láska
A proto se přijďte všichni potěšit a pobavit
na tomto jarním večeru 8.března.

Dobrovolný dar $ 3.00

Věra Rokničová, jednatelka SVU Chicago.

Česká misie v Chicagu Vás zve na

POUŤ DO ŘÍMA

Ve dnech 2. až 9.října 2011

Ubytování bude zajištěno v českém poutním
domě Velehrad, který se nachází asi 10 minut
pěšky od Vatikánu a chrámu sv.Petra.
Ubytování je ve tři a čtyř lůžkových pokojích.
Cena za osobu a den,
včetně snídaně a večeře je $ 50,-
Program pouti bude organizován podle zájmu
společně nebo individuálně s možnosti návštěvy
všech bazilik a významných míst v Římě.
Doprava do Říma letecky, cena dle
aktuální nabídky leteckých společností.
O pouť je velký zájem, takže se přihlaste co nejdříve.

Přihlášky a bližší informace:

Mons. Dušan Hladík
Tel. (708) 255 5117
Mobil (708) 533 1050

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220-AM
Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.
Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:
www.whkwradio.com (Eastern time)

Jerry Jirák

Vás zve k poslechu hudby
z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 a.m.
a na Internetu www.wcev1450.com
a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Prof. Vladislav Bláha

bude opět koncertovat v Chicagu

Poznáváte známou tvář?
Pamatujete si nebo vzpomínáte na vystoupení prakticky již našeho starého známého - prof.Vladislava Bláhy, klasického kytaristy světové třídy?
Zavítá opět k nám do Chicaga v rámci svého zájezdu do USA. Na jeho programu jsou díla, jejichž interpretací si získal ocenění v mnoha zemích světa. A navíc předvede u nás světovou premiéru skladby Vivaldiho, což je v originále dílo pro smyčcový orchestr.
Pamatujte na tento chystaný kulturní podnik naší České misie a připravte se k osobní účasti na něm!

Koncert prof. Bláhy

se uskuteční
v neděli 10.dubna 2011 v 5.00 hodin v podvečer

v kostele České misie
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Vstupné $ 15,-

Přijďte v hojném počtu
a pozvěte své přátele a známé.

Česká misie v Chicagu Vás zve na

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

v pátek 15.dubna 2011 večer a
v sobotu 16. dubna a
v neděli 17.dubna po celý den

v kostele České misie
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Duchovní program, přednášky a rozjímání pro nás připravil

P. Jan Komárek z Moravy,
dřívější provinciál salesiánů v České republice

Duchovní cvičení se budou konat o víkendu květné neděle jako vhodná příprava na Svatý týden a velikonoční svátky. Bude též příležitost ke svaté zpovědi i osobním rozhovorům. Otec Jan se u nás zdrží přes celé velikonoční svátky.

Najděte si čas na duchovní obnovu a povzbuďte k ní i své přátele.

Česká misie Vás zve na

POMLÁZKOVOU ZÁBAVU & KOŠT VÍNA

na Velikonoční neděli 24.dubna 2011
od 12:00 do 7:00 večer

K tanci a poslechu hraje

CIMBÁLOVÁ MUZIKA

Podávat se budou výborná česká jídla.

Vstup $ 10,- každý za to dostane v plné hodnotě Chips na úhradu občerstvení

Při této akci proběhne

Výstava vín

a ochutnávka vzorků

Kdo chce vystavovat víno, odevzdá dvě láhve stejného vína nejpozději týden před akcí v České misii.
Bližší informace podá Fr.Hladík
708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Proč Ježíš Kristus?

Mezi lidmi je rozšířený názor, že v každém náboženství je zrnko pravdy a proto není podstatné, kterou cestu k Bohu si zvolíme. Důležité je, že člověk věří, nachází ve svém životě oporu a žije nadějí v posmrtný život. Na druhé straně však v Bibli čteme, že k Bohu vede jen jedna cesta a je jen jeden prostředník mezi Bohem a lidmi – JEŽÍŠ! Jiný způsob není. Proto je v životě člověka nejdůležitější, jaký postoj k Ježíši Kristu zaujme. Který názor je správný?

Argumenty Bible

Bible nám podává jasnou a vyčerpávající informaci, jak se lidé mohou k Bohu dostat. Člověk, který se vlastní vinou oddělil od milujícího Boha a žije v porušeném světě, kde vládne hřích, se už sám nemůže zachránit. Je od Boha natolik vzdálen, že mu už nepomohou žádné snahy o lepší život, dokonce ani žádné náboženství a rituály. Jedině Bůh, Stvořitel a Pán vesmíru tuto situaci ve své nepředstavitelné moci vyřešil. Bible nám podává radostnou zprávu, že to udělal ze své lásky k nám. Poslal svého Syna – Ježíše Krista, který prolil svou krev na kříži za naše hříchy a vykoupil Bohu lidi ze všech kmenů, jazyků, národů a ras.

Ježíš a nikdo jiný!

Jediný, kdo tedy může člověka zachránit, je Boží Syn, Ježíš Kristus. On sám říká: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne." (Jan 14, 6) Není tedy třeba náboženská cvičení, ani členství v nějaké církvi, společnosti nebo organizaci, žádný prostředník, kněz či guru, ani dobré skutky nebo sociální angažovanost apod. Před věčnou smrtí zachraňuje pouze víra, že Ježíš za mě zemřel a že ho přijímám za svého Spasitele a Pána mého života. „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný." (Jan 3, 16)

Co musím udělat?

Bible pokračuje informací, že Ježíš zemřel za naše hříchy na kříži, ale třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebe a žije! I když ho nevidíme, můžeme s ním kdekoli a kdykoli navázat kontakt v modlitbě. Rozumí každému jazyku. Nejde mu o dobře formulovaná slova nebo dokonalé věty, ale o postoj srdce. Můžeme se modlit třeba těmito slovy:

„Pane Ježíši, přicházím k Tobě se všemi svými hříchy, problémy a závislostmi. Věřím, že jsi Boží Syn. Věřím, že jsi za mě zemřel na kříži a vzal jsi moji vinu na sebe. Vím, že jsem zhřešil a vyznávám Ti všechno, čeho jsem se v mém životě dopustil. Prosím, odpusť mi všechny moje hříchy, i ty,

na které jsem už dávno zapomněl. Děkuji Ti, že jsi mě zachránil. Chci také odpustit všem, kteří se provinili proti mně. Od této chvíle chci po všechny dny svého života jít za Tebou, poznávat v Bibli Tvé slovo a s Tvou pomocí naplňovat Tvoji vůli. Prosím, převezmi vedení mého života a veď mě tou správnou cestou. Amen."

Jak dál?

Každý, kdo přijal Pána Ježíše do svého života, stává se Božím dítětem. Z toho pak přirozeně plyne touha prohlubovat s ním svůj vztah, pravidelně se k němu obracet v modlitbě a víc ho poznávat čtením Bible. Takový člověk zároveň hledá další lidi, kteří také Ježíše osobně znají. Ale to všechno jsou už jen důsledky Boží záchrany, nikoliv její podmínky. Pokud jste rozhodnuti následovat Ježíše Krista bylo by dobré začít navštěvovat některé křesťanské společenství, kde Vám rádi pomohou na další cestě.

Upraveno z časopisu Ethos
Podle textu Brněnské tiskové misie

Služebnice Boží Matka Vojtěcha Hasmandová

Prosme o zázrak na přímluvu Matky Vojtěchy

Většina lidí - a to i křesťanů kolem nás - má nejasný názor na pojem svatý nebo svatost. Představují si, že to je něco naprosto výjimečného, téměř nedosažitelného a vyhrazeného pouze několika vybraným jedincům. A přece církev i dnes zdůrazňuje funkci svatých, když se modlíme v Apoštolském vyznání víry: *věřím ve společenství svatých.* Do této skupiny patří nejen ti, kteří byli oficiálně prohlášeni za blahoslavené nebo svaté, ale je to nespočetný zástup těch, kterým je vyhrazen 1.listopad, svátek Všech svatých. V ten den můžeme vzpomínat na naše rodiče, příbuzné, přátele, všechny ty dobré osoby, s kterými jsme se v životě setkávali, z kterých vyzařovala Boží dobrota a láska a styk s nimi nás obohacoval. Náš básník Petr Křička všechny tyto lidi, kteří chodili po Vysočině, nazývá „anděly Páně". Byl to Svatý otec Jan Pavel II., kdo dosáhl - můžeme-li to tak říci - „rekordu" v počtu prohlášení za blahořečené a svaté. On chtěl právě dnešním lidem postavit světce jako vzory naší společnosti, ze všech sociálních vrstev a každého věku. Jsou mezi nimi i malé děti, pasáčci z Fatimy, František a Hyacinta, mladí, jako alpinista Pier Giorgio Frassati, manželé, kněží, řeholní osoby, laici i stovky mučedníků pro Krista a církev. Chtěl nám je ukázat jako vzory, abychom viděli, že svatost není něco výjimečného, ale že svatost, jak ji zdůrazňuje 2. vatikánský koncil, je povoláním každého křesťana, že tedy každý se může a má stát svatým. Svatost není výsada nějakého výjimečného jedince ani monopol několika privilegovaných, je to povolání otevřené nám všem.

Svatost je dokonalé spojení s Kristem, je to ovoce Boží milosti a svobodné odpovědi člověka na ni. Je to stálé a vytrvalé hledání Boží vůle a její uskutečňování, tedy ne něčeho mimořádného, ale konání docela obyčejných věcí denního života, a to dobře a vytrvale. Ať je to při studiu, práci, v rodině, v jakémkoli laickém povolání, či v kněžském nebo zasvěceném životě.

Každý křesťan se má stát nejen „alter Christus", druhým Kristem, ale „ipse Christus", Kristem samým. Touto cestou šla Matka Vojtěcha od raného dětství až do posledních chvil svého života. Podává nám to nádherné svědectví očitých svědků, jak členů její rodiny, tak bývalých žákyň, spolusester, sester z jiných společenství, biskupů, kněží, řeholníků, kteří ji navštěvovali, i spoluvězeňkyň, které ji přežily. Známý konvertita z marxismu, pozdější trapista Tomáš Merton, ve své knize „Žádný člověk není ostrov" píše, že Boží prozřetelnost posílá do naší životní cesty jiné osoby, které nám pomáhají odhalovat Boží vůli, nebo kterým my můžeme něco z duchovního pokladu darovat. Matka Vojtěcha vedla nejen celou řadu lidí ke svatosti, ale setkala se s několika dnes už Božími služebníky a jednou blahoslavenou. Po několik let byl jejím duchovním otcem také bývalý vězeň pro Krista, P. Jan Evangelista Urban OFM. V Brně na biskupství se setkala po mši svaté v katedrále s dnes už blahoslavenou Matkou Terezou z Kalkaty. Tyto dvě sestry si hned porozuměly, protože je spojoval slib milosrdenství potřebnému člověku. V Římě na Kongregaci pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života ji nejen se zájmem vyslechl tehdejší kardinál prefekt Pironio, ale zprostředkoval jí i mši svatou se Svatým otcem Janem Pavlem II. v jeho soukromé kapli a následné setkání s ním. Mohla si s ním promluvit dokonce mezi čtyřma očima, jistě se zmínila o tajných svatostáncích a tajných sestrách, kterým svojí nebojácností vůči režimu umožnila existenci a dostala pro ně požehnání.

Ponechejme zkoumání a ověření ctností Matky Vojtěchy skupině odborníků - teologů (tzv. teologické komisi) a nakonec poslední slovo Svatému otci. Církev však vyžaduje jak k blahořečení, tak ke svatořečení kandidátů svatosti jeden zázrak (většinou uzdravení). To má být vyvrcholením jejich pověsti svatosti. Je to jakoby úřední ověření, řekli bychom razítko, že jejich duše jsou už opravdu u Pána a mohou tam za nás prosit. Když se postulátor římské fáze procesu představoval na Kongregaci pro svatořečení kardinálu prefektovi, ten ho povzbudil slovy: „Nebojte se dělat propagaci *zázraku.* Jak si to vyprosily jiné národy, podaří se to i vašemu, bude-li to Boží vůle!" Když prosíme o přímluvu Matku Vojtěchu, musíme se obracet jenom na ni a nepřidávat k naší modlitbě už žádného jiného svatého nebo blahoslaveného.

Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří vydalo v roce 2010 novénu nazvanou: „S Matkou Vojtěchou" (tedy ne „k Matce Voj těše"), kde je vložena na každý den nějaká ctnost nebo to, čím žila (eucharistie, Duch Svatý, Maria, život s církví, věrnost povolání), co nás může povzbudit i na naší vlastní cestě. Na závěr tohoto článku přidáváme tři druhy modliteb: za jakoukoli potřebu, za uzdravení a za její blahořečení. Můžeme se však na ni obracet i vlastními slovy, jak nám to Duch Svatý vnukne. Ať tato novéna poslouží všem, kdo ji budou konat, k větší cti a slávě Boží, k oslavě naší Boží služebnice i k našemu duchovnímu růstu.

Mons. ThDr. Josef Laštovica postulátor

Nástin života Matky Vojtěchy

Boží služebnice Matka Vojtěcha Hasmandová se narodila v Huštěnovicích u Uherského Hradiště 25.března 1914. Při křtu dostala jméno Antonie a byla pátým ze šesti žijících dětí. Vyrůstala v zemědělské rodině. Netěšila se dlouho z lásky své maminky, která zemřela po narození posledního bratra Vojtíška. Tonečce bylo tehdy šest roků a zůstala doma s tatínkem, na kterého byla velmi citově vázaná. V rodině Hasmandových se žilo hluboce křesťanským životem. Denní modlitby, mše svatá, růženec a láska k bližnímu byly samozřejmostí. V Tonečce uzrávalo povolání k zasvěcenému životu velmi brzy, příkladem ji byla starší sestra a kamarádka.

Tatínek zprvu nesouhlasil s jejím tak brzkým odchodem z domova, ale nakonec svolil. Ve svých třinácti letech byla přijata jako čekatelka k sestrám boromejkám do Frýdlantu nad Ostravicí. Musela dokončit tehdejší měšťanskou školu a odešla do Prahy na Učitelský ústav sv. Anny, kde po čtyřech letech maturovala. V Praze také složila první řeholní sliby a 19.března 1940 doživotní sliby. První učitelské místo nastoupila v Třeboni v jižních Čechách, ale už v roce 1942 se nabídla jako ošetřovatelka do nemocnice ve Slaném u Prahy, kde s velkou láskou a obětavostí pečovala o zraněné vojáky, jak německé, tak později i ruské. Po skončení druhé světové války opět vyučovala na měšťanské škole v Líšni u Brna, stala se zde ředitelkou až do zrušení školy po únoru 1948.

Za dva roky nato byla jmenována představenou řeholního domu v Prachaticích, rodišti sv. Jana Nepomuka Neumanna, v jeho rodném domě. Kromě komunity měla na starosti i provoz domu pro staré lidi. Na přání své generální představené Matky Bohumily Langrové zde ukrývala kněze - řeholníka, který unikl přepadení všech mužských klášterů v Československu v dubnu 1950. V září 1952 však bylo vše prozrazeno, a jak sestra Vojtěcha, tak i Pater Remigius byli zatčeni. Po roce vyšetřovací vazby, v září 1953, byla sestra Vojtěcha při soudním procesu s uměle vytvořenou skupinou odsouzena na osm let těžkého vězení jako špiónka ve službách Vatikánu. Šest roků strávila ve věznici v Pardubicích a dva roky v Praze na Pankráci. Tato vězeňská léta byla naplněna statečností, vírou, nadějí a láskou ve službě spoluvězeňkyním. Všude, kde mohla, sestra Vojtěcha pomáhala, povzbuzovala, posilovala, vyučovala pravdám víry, učila modlitbě a odpouštěla těm, kdo jí ubližovali. V Pardubicích onemocněla plicní tuberkulózou. Amnestie v roce 1960 zkrátila dobu jejího věznění jen o čtyři měsíce a Matka Bohumila - s ní současně propuštěná a rehabilitovaná - ji poslala do domu řeholních sester ve Vidnavě, na severní Moravu, blízko polských hranic, aby ji ukryla před slídivými zraky tajné policie (Stb). Ale i tam měla být touto tajnou službou fyzicky zlikvidována, a to ve dvou pokusech. Poslední, desátý, rok se stala místní představenou ve Vidnavě a za několik měsíců odešla jako delegátka komunity na generální kapitulu Kongregace do Znojma – Hradiště, kde byla dne 7.července 1970 zvolena generální představenou Kongregace Milosrdných sester svatého Karla Boromejského. Toto zvolení do úřadu se opakovalo po šesti letech a ke třetímu šestiletí v roce 1982 Matka Vojtěcha dostala potřebné svolení z Vatikánu. Téměř osmnáct let její odpovědnosti je poznamenáno úsilím o pokoncilní obnovu své řeholní Kongregace podle směrnic a přání 2. vatikánského koncilu. V jeho duchu dosáhla schválení Konstitucí a podílela se na vytvoření mezinárodní Federace sedmi větví sester boromejek. Usilovala osobním příkladem o cestu ke svatosti a povzbuzovala k ní svěřené sestry a mnoho přátel. Byla to léta plodné práce v těžkém období tzv. normalizace, která postihla církev v naší zemi. Pro tuto církev Matka Vojtěcha žila v lásce a věrnosti Svatému otci. I přes těžkost doby se setkala v Římě dvakrát s Kristovým náměstkem: poprvé v roce 1970 s Pavlem VI. a podruhé v soukromé audienci s Janem Pavlem II.

V létě a na podzim roku 1987 se dostavily první příznaky vážného onemocnění plic. Na stejném lůžku - postiženém před lety v pardubickém vězení tuberkulózou - vznikl zhoubný rakovinný nádor. Začátkem listopadu Matka Vojtěcha přijala odevzdaně z rukou Božích tuto krutou diagnózu a hned na druhý den, na svátek sv. Karla Boromejského, napsala svůj duchovní testament. Poslední týdny pro ni znamenaly vyvrcholení životní kalvárie. Metastázy, které postihly páteř a centrální nervstvo, jí působily těžké bolesti. V hrdinství této oběti, posílena svátostmi, odevzdala ve Znojmě - Hradišti svou duši Pánu dne 21.ledna 1988. Její pohřeb byl velkou manifestací víry v totalitním režimu. Na sto dvacet kněží (i mnoho tajně vysvěcených), množství řeholnic a na pět set věřících doprovodilo Matku Vojtěchu na místní hřbitov.

Pověst svatosti této pokorné sestry se šíří, věřící se k ní obracejí o přímluvu, dochází k vyslyšení proseb. Na žádost její nástupkyně Matky Remigie Češíkové zahajuje s povolením příslušné vatikánské Kongregace pro svatořečení v roce 1996 brněnský biskup Mons. Vojtěch Cikrle diecézní proces blahořečení. Matka Vojtěcha dostává titul „Služebnice Boží". Po osmi letech byl tento proces uzavřen, všechen materiál převezen do Říma, kde pak pokračuje římská fáze procesu pod vedením postulátora Mons. Josefa Laštovici a jeho spolupracovnice sestry Remigie. Dne 4.listopadu 2009 je odevzdána vytištěná „Pozice o životě, ctnostech a pověsti svatosti Boží Služebnice" na Kongregaci pro svatořečení, která bude podkladem pro studium odborníků k prohlášení o hrdinském stupni ctností. Poslední slovo k tomuto vyjádření přísluší Svatému otci. K blahořečení Služebnice Boží, kromě tohoto dekretu, je nutné uznání zázraku na její přímluvu.

S. M. Remigie Češíková SCB

Modlitby na přímluvu Matky Vojtěchy

Modlitba v jakékoli potřebě

Všemohoucí věčný Bože, tvá služebnice Matka Vojtěcha přijala s láskou a opravdovostí tvé volání ke službě a zůstala mu statečně věrná i v těžkostech. S vnitřní svobodou a radostí přinášela oběti pro růst tvého království. S důvěrou v moudrost církve vedla společenství, které jí bylo svěřené, a laskavě a velkodušně pomáhala všem, kdo se na ni obraceli. Pane, předkládáme ti své naléhavé prosby (...) a dovoláváme se přímluvy Matky Vojtěchy s důvěrou ve vyslyšení. Prosíme tě o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, který v jednotě s Duchem Svatým s tebou žije a kraluje na věky věků. Amen.

Modlitba za uzdravení

Všemohoucí věčný Bože, bezpečné útočiště trpících, dovoláváme se tvé milosrdné lásky a prosíme, na přímluvu Matky Vojtěchy navrať zdraví nemocnému (né), aby tě opět mohl(a) chválit a tobě sloužit, neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Modlitba za blahořečení

Nejsvětější Boží Trojice, Otče, Synu a Duchu Svatý, tobě se klaníme, tebe chválíme, tobě vzdáváme díky za všechny dary a milosti, kterými jsi obdařil svou věrnou služebnici Matku Vojtěchu. Prosíme tě, ukaž na ní moc své lásky a velikost svého milosrdenství tím, že nám dopřeješ její blahořečení. Za to tě s důvěrou pokorně prosíme skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Zprávy o vyslyšení proseb na přímluvu Matky Vojtěchy zasílejte na adresu: Postulace Matky Vojtěchy, Šporkova 12, CZ - 118 00 Praha 1, Czech Republic nebo: Mons.Josef Laštovica, Via Concordia 1, I - 00 183 Roma, Italia

SWJATE PISMO STAREHO A NOWEHO ZAKONJA

Nová lužická Bible

„...Poslyšte
Slované všichni:
dar tento jest zajisté Bohem darován
dar Boží jest to údělu na pravici,
dar pro duše, který se nikdy nekazí,
pro duše ty, které jej přijmou."

Staroslověnský Proglas sv. Cyrila

LUŽIČTÍ SRBOVÉ – nejmenší národy ze slovanské rodiny, nikdy nepožívající práva svobody či vlastního státu, nezaslechly hlásání radostné zvěsti z úst slovanských misionářů. Lužičtí Srbové jsou národy vždy utlačované a ohrožované. Vědomě píšeme *národy*, které sevřeny svářícími se německými státy, rozdělily teritorium slovanských kmenů na Lužici Horní s pozdějším spisovným jazykem hornolužickým (hl. město Budyšín = Bautzen) a dolnolužickým (hl. město Choćebuz = Cottbus), které se od sebe liší více než čeština a slovenština. Reformace M. Luthera, která se vlivem německé šlechty rychle šířila , působila velice násilně a zhoubně na slovanské uvědomění... Jen starost o šíření nové víry vedla luterské kazatele k nutnosti přeložit bibli do lužických jazyků. Po vpádech husitských vojsk a reformních nájezdech se udržela katolická víra pouze v okolí kláštera sester cisterciaček Marijna Hwězda (Marienstern) a Budyšína v devíti rozsáhlých farnostech (1). Z živého lidového prostředí vycházela četná kněžská povolání, Dva kněží, nadšení rodní bratři, Měrćin a Jurij Šimonové (2), které jejich kněžská služba zvedla do Čech a do Prahy, založili v ní na Malé Straně nedaleko Karlova mostu *Lužický seminář* (3) Vliv většiny správců tohoto semináře způsobil, že jeho chovanci se duchovně připojili k probouzejícímu se českému prostředí. Mnoho významných představitelů českého kulturního života přispívalo k upevnění jejich slovanského povědomí. K řadě českých vzdělanců možno připojit i jméno filologa, univ. profesora, slovenského kněze *Martina Hattaly* (4). Pražské prostředí během dvousetletého trvání semináře vychovalo celou řadu vzdělaných, slovansky uvědomělých a také dále uvědomujících pracovníků na poli vědy a umění. Těm možno vděčit za to, že katolické farnosti Horní Lužice žijí – přes všechny dějinné nápory (zvláště nacismu) – intensivním náboženských i národním životem Obdivujeme kázeň hrstky lidu, který se drží vskutku jen sílou ducha, která jedině podporuje optimistický výhled a naději do budoucna.

S upřímným radostným obdivem přivítali přátelé Lužice nový důkaz vitality tohoto malého národa v naší přítomnosti v novém překladu Bible, jejíž inspirovaná slova jsou přece právě duch a život. Vyšla před pěti léty v listopadu 2006!

Lužičtí Srbové se radovali a nesmírně vděčně přijali skutečnost 2. vatikánského sněmu, že i jejich rodný jazyk se stal jazykem liturgickým. Koncil svou konstitucí *Verbum Dei* (4) však dal rovněž impuls k překladatelské práci biblické, aby se dětem církve dostalo srozumitelně zjevených pravd, pokrmu duším z čistého a trvalého pramene života. Srbové byli připraveni... Už v roce 1966 jsme drželi v rukou překlad knih Nového Zákona do současného jazyka jejich mateřštiny. Za dvě léta následoval překlad Knihy žalmů, v roce 1973 se objevily první výtisky sapienciálních a prorockých knih Starého Zákona a o velikonoční vigilii v rukou lektorů spočinul poslední a nejobsáhlejší svazek starozákonních knih – knihy dějepisné. Dílo překladatelského úsilí dospělo tedy k závěru. A to v národu pro jehož blízký zánik se už M. Luther domníval, že není třeba vůbec Bibli překládat (5)! Jsme stále znovu podněcováni k živým pocitům hluboké a upřímné úcty... Novozákonní překlad z řečtiny, překlad starozákonních pratextů s přihlédnutím k nejnovějším překladům Bible, jakož i k překladům dřívějším, není prací biblisty - vědce nebo snad překladatelského kolektivu biblistů. Je výsledkem nadšené obětavosti kněží (6) s přispěním odborně vzdělaných laiků, (7) kteří překládali při nesmírně obtížné pastorační práci v rozsáhlých dvojjazyčných farnostech, aniž byl kdokoli z nich aspoň na čas vyvázán ze svých povinností. A slouží ke cti lužicko-srbských katolíků, že čtyři svazky tohoto vydání v kapesním formátu jsou dnes už rozebrány!

Na lužickosrbském knižním trhu se však v závěru listopadu 2006 objevilo v záhlaví citované *nové úplné vydání Písma svatého* v jednom svazku většího formátu v důkladné revizi a uspořádaní, které je výsledkem významné práce loni zesnulého Mons. Měrćina Salowského (8), pod jehož vedením biblická překladatelská práce před víc než půlstoletím začínala a který i dnes nově zpracoval vysvětlivky a úvody k jednotlivým knihám. Nové *Swjate Pismo Stareho a Noweno Zakonja* uvádí předmluva dražďanskomíšeňského biskupa Mons. Joachima Reinelta, jehož diecése s Nadací pro lužickosrbský národ a dalšími toto vydání sponzorovala.

Starý Zákon byl poprvé v hornolužické srbštině tiskem vydán 1728 – po zpracování překladu Bible Martina Luthera čtyřmi evangelickými faráři (Jan Langa, Matej Lockisch-Lokuš, Jan Böhmar-Běmar a Jan Wawer) – spolu s dřívějším překladem Nového Zákona (1706) Michala Fencla. Ale už v létech 1688-1707 sám přeložil z Vulgáty celé Písmo budy-

šínský kanovník Jurij Hawštyn Swětlik (9). Překlad však nebyl vytištěn, protože v poreformační době bylo katolíků jen velmi málo. 1690 vyšla pouze kniha perikop. kterou 1750 vydal také biskup Jakub Wóski (10). Až v roce 1872 vychází v Budyšíně Kniha žalmů v překladu z hebrejštiny Jana Larase (11). Zato v roce 1896 péčí Towarstwa swj, Cyrila a Metoda (12) dostávají katolíci krásný překlad Nového Zákona z Vulgáty, který pořídil a poznámkami opatřil pozdější biskup Dr. Jurij Lusčanski (13), představený pražského Lužického semináře. Jeho vydatným pomocníkem byl jazykozpytec Michal Hornik (14). Po 1.světové válce 1920 vydává část svých překladů z hebrejského originálu ThDr Filip Rězak (15). Složité hospodářské poměry a Rězakova smrt zabránily v pokračování díla.

Při pohledu na nynější vkusné vydání lužickosrbské Bible v čase, kdy i v katolické oblasti národně ještě živé západní Horní Lužice Srbové svízelně zápasí o svá práva na vlastní základní školy, musíme tím výrazněji hodnotit toto dílo jako historicky významné a svědčící o současné vitalitě velmi malého národa. Je nám jen líto, že překlad nebyl přijat bratřími evangelíky. Ti dosud užívají svého starého překladu z roku 1728, který byl naposled tištěn 1905 (11. vydání) a z něhož bylo vydáno v malé brožurce 1960 pouze *Sćenje po swjatym Mateju.* Zdá se, že – ač v biblické tradici bohatí – v přítomnosti překladatelských potencí postrádají.

Námi recenzovaná kniha tištěná v Lipsku (Leipzig) drobným, ale dobře čitelným písmem, je patrně také první slovanskou Biblí, která se prodává v nové evropské měně.

U nejmenšího slovanského národa má tento poslední překlad Písma svatého (s mapami i s cenným fotografickým doprovodem Ericha Leglera) vskutku i mimořádně zvláštní význam národní a literární. Svou radost a naději sdílíme se slovy M. Salowského: „Nechť se každý vzdělaný Srb učí slovo Boží i svůj mateřský jazyk více milovat a vážit si jeho krásy a bohatství!"

Poznámky:

1. Lužickosrbské farnosti: Do drážďansko-míšeňské diecése přísluší: Budyšin (Bautzen), Baćoń (Storcha), Chróśćicy (Crostwitz), Njebjelčicy (Nebelschütz), Ralbicy (Ralbitz). Radwor (Radibor), Wotrow (Ostro), Zdźěr (Sdier)
Do biskupství zhořeleckého (Görlitz): farnost Kulow (Wittichenau)
2. Jurij Josef Šimon (1646-1729§ - Měrćin Norbert Šimon (1617-1707)
3. Lužický seminář v Praze na Malé Straně 1728-1923
4. Dr Martin Hattala (1821, Trstená . 1903, Praha)
5. Luthers Tischreden in der Mathesischen Sammlung.(Leipzig 1903)
6. Překladatelé kněží: +P.Cyril Kindermann O.Cist., + Pawol Kmjec, + P. Stanij Nawka SJ, + básník Józef Nowak, Cyril Pjech, Joachim Pjetaš, Měrćin Salowski, Beno Šolta, Jurij Walda, + Měrćin Wićaz, Gerat Wornar
7. Laici: Benedikt Dyrlich, + Anton Nawka, + Michal Nawka
8. M. Salowski, nar. 8. 6. 1932 ve Worklecích (Räckelwitz), ord. 1956, em. farář v Chróśćicích a drážďanský kanovník, zemřel 26.4. 2010
9. Jurij Hawštyn Swětlik)16850-1729), ord.1675 v Olomouci. čtyři rukopisné folinty překladu uloženy v archivu budyšínského děkanství
10. Jakub Wóski (1692-1791), první biskup lužickosrbského původu
11. Jan Laras (1845-1911 v Jablunkově)
12. Towarstwo swj. Cyrila a Metoda založeno 1893, trvá dodnes
13. Jurij Lusčanski (1839-1905), poslední biskup lužickosrbského původu
14. Michal Hornik (1833-1894), nejvýznamnější všestranný pracovník a buditel
15. Filip Rezak (1859 – 1921) překladatel, filolog (autor něm. srbského slovníku)

Bibliografická poznámka:
SWJATE PISMO STAREHO A NOWEHO ZAKONJA. Budyšin (Bautzen). nakl. Domovina, 1423 str. ISBN 879-3-7420-1998 luxusní vydání (vázané v kůži) ISBN 879-3-7420-1998-8

Prameny:
Nowy biografiski slownik ke stawiznam a kulturně Serbow. Budyšin – Domovina, 1984
Dr Antonín Frinta: Lužičtí Srbové a jejich písemnictví, Praha ČSAV 1955
Poslední lužickosrbské překlady knih Písma sv.
Týdeník *Katolski Posol* (založený 1863, dodnes vycházející)

Mons.Josef Šindar
Česká republika

Modlitba

Vzdávám Tobě, Bože, dík za každý den,
že žiji na zemi a jsem člověkem.
Že mohu přemýšlet, snít a mám duši,
že srdce v těle pravidelně buší.
Bože, naplň mé nitro blažeností,
tu malou chvíli, co mě země hostí.

Rady z domácí lékárny (2)

Léčba rakoviny javorovým sirupem a zažívací sodou

Lze rakovinu vyléčit práškem do pečiva a javorovým sirupem? Očividně ano. Tato informace probleskla novinovými titulky, ale stejně tak rychle byla potlačena. Léčba popularizovaná Jimem Kelmunem, důchodcem žijícím v Asheville v Severní Karolíně, znamená skutečný průlom. Říká: „Podal jsem tu směs více než 200 pacientům, u nichž diagnostikovali rakovinou v konečném stádiu. Z toho 185 lidí pak kupodivu žilo ještě 15 a více let – a téměř polovina se rakoviny úplně zbavila."

Vypadá to jednoduché až k pláči, ale tato prostá léčba zažívací sodou a javorovým sirupem je nesmírně účinná přírodní chemoterapie, která velmi efektivně hubí rakovinné buňky. Přitom zcela postrádá brutální vedlejší účinky provázející většinu nesrovnatelně méně efektivních „standardních" chemoterapeutických metod. Za tepla vytvořená směs chemicky čisté jedlé sody (hydrogenuhličitan sodný; NaHCO3) a javorového sirupu je velmi efektivní prostředek proti všem druhům rakoviny. Ohřátím se na sebe pevně navážou molekuly sody a javorového sirupu, a takto vybavená glukóza může zamířit k rakovinovým buňkám. Rakovinové buňky prostě milují cukr, který přímo nezřízeně hltají (rakovinové buňky konzumují 18x více cukru než zdravé). V tomto případě je ale na molekuly cukru navázaná silně zásaditá sodíková sloučenina! Kyselé rakovinové buňky absorbují s cukrem i sodu, a to je jejich zkáza...

Recept: Javorový sirup a jedlá soda

3 díly javorového sirupu a jeden díl jedlé sody (soda bicarbona) smísit (např. 15 lžiček sirupu a pět lžiček sody) a promíchat,dát poté v kastrůlku na sporák,zahřívat 5 minut nepříliš silně aby teplota sirupu nepřesáhla 40°C ,dokud směs poněkud nezahoustne.Na počátku může být užíváno častěji,např.3x denně jedna čajová lžička.Jinak stačí brát 1 čajovou lžičku 1x denně,dlouhodobě.Může být rozpuštěna ve vodě nebo třeba namazána na chléb.Javorový sirup může být případně dočasně nahrazen medem.Obecně platí: nejíst jinak žádný cukr v nápojích ani v pokrmech,s výjimkou trošky ovoce. Tato léčba je založena na tom, že rakovinové buňky milují cukr, který do sebe vtahují. Javorový sirup obsahuje čistou glukózu, takže tuhle podmínku dokonale splňuje. Tak se látka dostane přesně do centra nádoru. Jedlá soda pak dokáže díky obrovskému obsahu kyslíku rakovinový nádor doslova rozbít zevnitř. A to už během prvních tří dnů. Dochází tak k naprosté likvidaci nádoru v jakémkoli stádiu, tedy i v konečné fázi rakoviny.

Rakovina není nemoc, ale přírodou řízené prodloužení života

Rakovina není nic víc než poslední projev extrémního překyselení organismu a toxicity tělesných tekutin a tkání. Za těchto podmínek a při dysfunkci imunitního systému by tělo předčasně zemřelo. Proto na svou ochranu moudře začne shromažďovat vnitřní toxiny, obalovat je oslabenou superkyselou tkání a zapouzdří je pod nepropustnou ochrannou vrstvou.,aby zabránilo jejich dalšímu šíření. S tímto důvtipným řešením obdrží majitel smlouvu na delší život. My ovšem tomuto procesu říkáme choroba. Tělo vytvoří tumor proto,aby potlačilo a uklidilo jedy, které nemůže jinak vyloučit a prodloužilo si život na tak dlouho,jak jen je možné, poskytujíc svému majiteli dostatek času na k eliminaci interní toxicity. Metastázy jsou poslední pokus těla ke své záchraně. Jestliže je tato interní toxicita úspěšně potlačena, tělo postupně bezpečně odstraní všechny nádory a navrátí se mu zdraví. Pokud tento proces není úspěšný, osud majitele těla je definitivně určen a umírá - ne na rakovinu, ale na extrémně jedovaté léčebné postupy, intenzivní emoční zhroucení, zoufalství a stres. Zkuste své tělo z celého srdce co nejvíce milovat a co nejdříve začněte s detoxikací.

Zdravé srdce

Srdečněcévní onemocnění jsou celosvětově nejčastější příčinou úmrtí obyvatel planety. Srdečněcévní choroby stále spojujeme s vyšším věkem.To je ale omyl.Na problémy se srdcem můžeme zadělat svým dětem již před narozením. V současné době se podstatně snižuje stáří nemocných srdečněcévního systému,a pacienti středního a mladšího věku nejsou výjimkou. Dokonce jsou případy, kdy i nenarozené miminko má již v prenatálním věku aterosklerotické pláty v cévách. Hlavní příčinou je jednostranná a málo kvalitní výživa populace, hlavní potravou „náctiletých" je často bageta a cola z automatu. Svoji roli hraje také psychický stres a dědičné předpoklady. Lékaři doporučují zařadit do jídelníčku více syrové zeleniny a ovoce, ryb, přírodních a přírodně upravených potravin a aktivního odpočinku. Omezit produkty rychlého občerstvení jako bagety, hamburgery apod. Takže za své zdraví je víceméně zodpovědný každý sám.

Rady nám zaslal z různých internetových zdrojů
Laco Pecen z Moravy

MLADÝM

Fašank a pochovávání basy

Fašank, končiny či ostatky – to bylo vždy vyvrcholení a konec sezóny bálů, zábav, tance a ostatního bujného veselí, které předcházelo Popeleční středě. Vlastní fašank začínal již v pátek po skončení práce a končil pochováním basy o půlnoci z úterka na středu.

Fašank také někde nazývají masopustem, protože předchází období křesťanského postu. Při pomyšlení, že již zakrátko nastane dlouhý předvelikonoční půst, si každý dopřával do sytosti bujarého veselí, zpěvu, tance – a pochopitelně i dobrého jídla a pití. Ne nadarmo se v tento čas odehrávalo nejvíce zabijaček. Ostatně mrazivé počasí bylo pro ně ideální, a řezníci tak měli v tento čas nejvíce napilno. Na stole pak nechyběla slanina, klobásy a pochopitelně pálenka.

Nejvýznačnější věc na masopustní obřadnosti byly obchůzky a rej maškar. Při přípravě masek oplývalo obyvatelstvo neobyčejnou fantazií a využívalo převážně přírodních materiálů – slámy, hrachoviny, kůží, peří i paroží. Dnes samozřejmě nastupují i moderní masky. K nejstarším formám masek patřily převleky mužů za ženy, hlavně za nevěsty. Místně bylo možné se setkat s parodií celé svatby. Tento zvyk souvisel s množstvím uzavíraných sňatků v masopustním období. Neboť podle církevního postního řádu bývaly dříve v postě svatby zakázané. Častým námětem masek bývaly běžné profese a povolání z bezprostředního okolí. V průvodu tak potkáváme řezníky, holiče, lékaře, dráteníky i hasiče nebo vojáky. Masopustní maska byla často prostředkem výsměchu a kritiky některých lidských vlastností a neřestí – tloušťkou a hrbatostí počínaje, přes hamižnost až po přehnanou výřečnost konče. Nechyběly masky mýtických a pohádkových postav – smrtky, čerta či hastrmana.

Nesměly chybět také zvířecí masky. Domácí zvířata zastupoval kůň často s jezdcem, někde chodili při obchůzce řezníci s teletem, které představoval většinou pes s přehozenou telecí kůží, jinde chodil vesnicí průvod s vlkem. Novějšího původu

jsou naopak masky exotických zvířat, mezi nimiž nechyběl velbloud, slon či opice.

Na většině míst však byl nejvýznamnější maskou medvěd, jehož často vodila na provaze jiná maska – medvědáře či žida. Po dědině je doprovázela hudba. Při každé zastávce si s medvědem hospodyně a svobodná děvčata musela zatancovat. Tanec odepřít bylo nemyslitelné. Tančící medvěd kolem nich poskakoval, strkal do nich, dával jim hubičky a tropil nejrůznější rozvernosti.

Místo medvěda chodil někde po vesnici pohřebenář, muž oděný převážně do slámy s papírovými ozdobami a třásněmi na hlavě. Při své obchůzce o masopustním pondělí držel v jedné ruce rožeň nebo dřevěnou „šablu", na kterou napichoval výslužku, s druhou hrozil karabáčem či bičem a hlasitě vyvolával: *Pohřeben, staré baby na hřeben!* Na Uherskobrodsku se používání dřevěného rožně či šavle rozvinulo v celé mečové tance, kde masky při hře na harmoniku vyskakovaly a tančily.

Fašank vrcholil v masopustní úterý, kdy opět chlapci a dívky v krojích a maskách putovali od domu k domu a písněmi a říkáním oznamovali začátek fašanku. Hospodyně je obdarovávaly slaninou, koblihy a dalším masopustním cukrovím, jako byly šišky, chrásty a různé koule většinou smažené na sádle. To, co „fašančáré" vykoledovali potom zpeněžili a večer utratili u taneční zábavy.

Obyčejů a zvyků v poslední masopustní dny bylo v každé vesnici mnoho. Všude se ale období bezstarostnosti a rozvernosti uzavíralo závěrečnou zábavou spojenou s pochováváním basy. Vlastní pohřební obřad začal o půlnoci, kdy přestrojený „kněz" nejprve řečnil nad nebožkou basou a vypočítával její prohřešky v čase masopustních zábav. Potom byl zahájen pohřební průvod, při kterém „kněz" kropil obecenstvo „svatou vodou" a „kostelník" okuřoval kadidlem. Chlapci nesli mrtvou nebožku basu, za ní následovali zpěváci a tanečníci jako truchlící pozůstalí a smuteční hosté. Nakonec byla basa slavnostně vynesena ven ze sálu a pohřbena. Po pochování basy byl poslední tanec a pak konec. Někde si sousedé po půlnoci na rozloučenou ještě zazpívali postní píseň *Poděkujme Kristu Pánu...* a rozešli se domů. – Po celých šest neděl bude půst až do Veliké noci.

Připravila Marta Rathanová

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Příprava a uskutečnění přechodu přes hranice (9)

Zprávy ze zahraničí jsem měl posílat normální poštou na adresu člověka bydlícího v ostravském předměstí. Byl jsem s ním seznámen přímo v jeho bytě, kde jsem s ním mluvil v přítomnosti Jardy a Pepíka. Byl to student medicíny, který byl propuštěn z komunistického vězení, kde prošel krutými výslechy, jak o tom svědčily obvazy na jeho rukách. Zapůsobil na mě dojmem zlomené existence a snažil se co nejlépe odpovědět na moje otázky ohledně svého života, abych mohl v zahraničí prokázat, že ho dobře znám a že je to můj přítel. Bylo zřejmé, že ze strachu před dalším pronásledováním přistoupil na tuto spolupráci.

2.srpna 1954 mně Jarda oznámil, že následující týden bude přecházet přes hranice do Bavorska ilegální skupina a já bych s ní měl odejít. Mám si připravit malý kufřík nejnutnějších věcí, které si chci vzít a přijet vlakem v sobotu dopoledne v 10,30 do Plzně. Na hlavě mám mít modrou rádiovku. Na nádraží mě bude očekávat člověk, který mě zná ze setkání v Praze ve „Zlaté huse" a ten mě osloví: „Karle, konečně jsi přijel." Od něho jsem měl dostat další instrukce.

Tento postup se mi však nelíbil. Nemohl jsem předpokládat, kolik bude ve skupině opravdových komunistických agentů a co by se stalo, kdyby došlo na hranicích k nějakému konfliktu. Uvědomil jsem si, že by zde mohla nastat nekontrolovatelná situace a tak jsem se rozhodl celou věc sabotovat a simuloval jsem onemocnění. Oba moji instruktoři se rozčilovali, že jsem propásl jedinečnou příležitost dostat se do zahraničí, ale zároveň vycítili, že jsem správně pokládal takový přechod za poněkud riskantní a hlavně přiznali možnost, že skupina nebyla stoprocentně pod komunistickou kontrolou a moje opravdové poslání by mohlo být prozrazeno. A tak začali přemýšlet, jak mě dostat do zahraničí jiným způsobem.

Ve Štěkně u Putimi v bývalém Windishgrätzově zámku sídlily řeholní sestry z kongregace Anglických panen. Pracovaly zde jako zaměstnankyně domova důchodců, na který byl zámek přeměněn. Tyto sestry se původně zabývaly vedením škol pro dívky z vyšší společnosti, v jejich ústavech se učila francouzština, hra na klavír, ale také například tenis. Několik sester mělo švýcarské občanství a ty se měly následující měsíc vystěhovat z Československa. Byl jsem poslán k představené kláštera, zda by mi umožnila, abych se dostal za hranice v převlečení jako švýcarská řeholní sestra. V té době jsem docela slušně mluvil francouzsky a jejich řeholní šat zakrýval celou hlavu, takže koukala jen tvář. Sestra, jejíž identitu bych převzal, by se pak vystěhovala později. Mně se to moc nelíbilo a byl jsem rád, když představená řekla, že celá věc by musela být předem schválená hlavní představenou ze Švýcarska a na to už není dost času. Dále mi řekla, že by to snad bylo možné, kdyby se jednalo o přechod ženy nebo, kdyby mi v Československu hrozil trest smrti. Jinak, že to nejde. Na druhou stranu však byla sestra představená velice vstřícná a slíbila mi, že zařídí, aby v generálním středisku salesiánů v Turíně v Itálii byl kontaktován český salesián Otec Vítězstav Taťák, že tam v dohledné době pravděpodobně přijedu. Na Jardův příkaz jsem požádal, aby bylo jisté, že tento kněz zprávu ode mě obdržel, aby v mnichovském vysílání Svobodné Evropy oznámili: „V květnu třešně dozrávají." A skutečně asi za tři týdny bylo toto heslo z Mnichova dvakrát vysíláno, jak mi potvrdil Jarda, neboť v té době komunisté v Československu všechny zahraniční vysílání pečlivě analyzovali.

Na rozloučenou mi sestra představená dala v obálce peněžní dar. Když jsem vyšel z kláštera a obálku otevřel, bylo v ní deset stokorunových bankovek. Pepík se potom rozčiloval, proč jsem ty bankovky přepočítával a tak znemožnil, aby se z nich mohly vzít otisky prstů, aby mohli zjistit, odkud je sestřičky dostaly, neboť bankovky vypadaly ještě nepoužité.

Když oba plány na můj přechod přes hranice ztroskotaly, přišel přímo od ministra Zdeňka Fierlingera, tehdy pověřeného řízením církevních záležitostí, rozkaz (jak mi to Jarda důvěrně sdělil), aby do dvou měsíců zařídili můj výjezd do zahraničí. Byl mi předložen plán, který se mi velice zamlouval, ale své nadšení jsem nedal znát navenek, naopak jsem projevoval určité obavy, zda to zvládnu.

U Karlových Varů byl tajný vojenský tábor, ve kterém byli cvičení vybraní italští komunisté pro revoluci v Itálii. V té době Italská komunistická strana vedená Palniro Togliattim byla nejsilnější komunistickou stranou v západní Evropě a v Itálii zápasila o prvenství s Křesťanskou demokracií. Počítalo se s tím, že by situace mohla přerůst v revoluci. Měl jsem od jednoho z těchto mladých italských komunistů koupit za 25 tisíc korun italský pas, ve kterém jsem měl vyměnit jeho fotku za svoji. Pas byl vystaven na jméno Enzo Cavallaro a místo narození bylo Mantua (Mantova), což jsem přijal s nadšením, neboť to je rodné město největšího básníka římského starověku Vergilia. Mantova byla také knížecím sídlem rodiny Gonzágů, ze které pocházel svatý Alois.

Ve skutečnosti jsem od žádného Itala pas nekupoval a ani jsem se s ním nesetkal, ale před zahraničím to tak mělo vy-

padat a měl jsem říct, že peníze jsem si ušetřil ze svého platu a něco si vypůjčil od příbuzných. Do pasu jsem si musel pořídit nové výjezdní vízum Československé republiky a mělo to vypadat, že jsem toto vízum sám zfalšoval. Na pokyn Pepíka jsem si koupil u jedné tiskařské firmy v Praze potřebné věci a potom mi ukázal, jak mám do pasu otisknout československou vízovou doložku. Když se mi to po dvou nezdařených pokusech nanečisto podařilo, přistoupili jsme k akci naostro. Poslali mě na faru k jednomu pražskému knězi, který mě znal ze soustředění řeholníků v Oseku. Byl to též řeholní kněz, ale ne salesián. Jeho jméno úmyslně neuvádím, protože nevím do jaké míry spolupracoval s komunisty. Podle mých instruktorů bylo důležité, aby mě viděl, jak si sám vyrábím do pasu výjezdní doložku, abych se mohl v případě nedůvěry v zahraničí odvolat na jeho svědectví. Mluvili jsme spolu co nejméně a já jsem mu nakonec poděkoval, že mi poskytl možnost si u něho udělat vše potřebné, aniž by se mě na cokoliv vyptával.

11.listopadu mi Jarda nařídil, abych si připravil cestovní zavazadlo s nejnutnějšími osobními potřebami a v zaměstnání oznámil, že jsem si našel novou práci v městské knihovně v raze. Druhého dne mě pak autem odvezli do Prahy, kde mě zavedli do jednoho soukromého bytu blízko Wilsonova nádraží. Tam nás očekávala skupina pěti mužů, z nichž toho nejstaršího asi šedesátiletého oslovovali: „soudruhu ministře". Měl jsem dojem, že to byl Zdeněk Fierlinger, který tehdy po Čepičkovi převzal řízení církevních záležitostí. Pozvali mě, abych s nimi poobědval a posilnil se na dalekou cestu, která mě čeká. Během oběda mě zasypávali otázkami, jak se těším na slunnou Itálii, zatímco u nás je přede dveřmi studená zima. Ptali se, co všechno tam mám studovat a co vlastně by mě tam nejvíce zajímalo. Také mi naznačili, že tři z nich se tam se mnou setkají. Na zakončení oběda byly naplněny poháry vínem a soudruh ministr pronesl slavnostní přípitek a jeho bystrému pohledu neušlo, že jsem se při tom pousmál a okamžitě se mě zeptal: „Co ti zde, soudruhu, připadá směšné?" A já jsem mu duchapřítomně briskně odpověděl: „Pocítil jsem radost, že se konečně uskuteční, abych něco dobrého vykonal pro Československo." „Tak to tedy s tebou, soudruhu, musím souhlasit," uzavřel soudruh ministr.

Odpoledne ve 3 hodiny jsem odjel mezinárodním rychlíkem z Wilsonova nádraží do Vídně. Když jsem projížděl Moravou, tak jsem posílal svůj synovský pozdrav Panně Marii Svatohostýnské a Svatokopecké a prosil o její mateřskou ochranu a pomoc v mé nejisté budoucnosti. Ve svých mladých letech jsem obě poutní místa často navštěvoval. Moje rodná vesnice Veselíčko se nachází v Moravské bráně, kde se na východní straně vypínají Karpaty se Svatým Hostýnem a na západě Oderské hory se Svatým Kopečkem. Pohled na Svatý Hostýn mě každý den provázel na cestě do a ze školy. Také s Velehradem jsem se loučil s těžkým srdcem. V jeho blízkosti v Ořechově u Polešovic jsem prožil pět roků duchovní a intelektuální formace. S rodinou jsem se formálně nerozloučil. Pouze svému staršímu bratru Františkovi jsem před odjezdem do Prahy řekl, aby na druhý den pověděl ostatním, že jsem utekl z komunistického ráje.

Když mě na hraničním přechodu kontrolovali dva příslušníci policie a uviděli můj italský pas, tak mě dokonce pozdravili: „Buona sera" (dobrý večer) a zavazadlo mi ani neprohlíželi. Jistě si mysleli, že se jedná o italského komunistu, neboť v té době tudy často projížděli italští komunisté do zmíněného výcvikového tábora u Karlových Varů. Na hlavní vídeňské nádraží jsem přijel ve večerních hodinách. Nádraží tehdy bylo v ruské okupační zóně. Rakouští železniční zřízenci zde pracovali pod dohledem ruských vojáků. Ruský důstojník a rakouský železničář prohlédli můj pas a když jsem jim rusky a německy poděkoval, tak mi opět ani nekontrolovali zavazadlo a hned mi ukázali cestu k půl kilometru vzdálenému nádraží, kde jsem si koupil jízdenku na rychlík do Itálie.

Noční cestu překrásným alpským údolím jsem přemožen únavou celou prospal. V ranních hodinách nás na železniční křižovatce v italské Udině opět očekávala pasová a celní kontrola. Prošel jsem jí jako „rozený" Ital bez nejmenšího problému. Celý den jsem projížděl nejúrodnější částí Itálie – Lombardskou nížinou a obdivoval moderní výstavbu Verony a hlavně Milána. Až pozdě odpoledne jsme dorazil do Turína, kde jsem se docela rychle zorientoval a městskou dopravou jsem se dostal do rozsáhlého salesiánského ústředí Valdoko. Celému areálu zde vévodí mohutná bazilika Panny Marie Pomocnice křesťanů. Na její pravé věži (v pohledu od hlavního oltáře) je letopočet 1864, kdy byla tato bazilika za Dona Boska zbudována, na druhé věži jsme viděl 19.. – jedna, devět a dvě tečky – ta poslední dvě čísla měla být doplněna, až dojde ve dvacátém století, podle vidění Dona Boska, k vítězství Panny Marie. Proč k tomu nedošlo je dosud nevyřešené tajemství apokalyptické doby, ve které žijeme. Název „Pomocnice", který je v odkazu Dona Boska těžištěm Mariánské úcty salesiánů i jejich ženské větve – Dcer Panny Marie Pomocnice křesťanů – má docela jiné znění v latině a tedy i v italštině než v jiných jazycích „Auxilium" – italsky ausiliatrice – bylo v klasické latině označení pro vojenskou jezdeckou jednotku v záloze. Zde na koních čekali připravení vojáci zatímco pěší vojsko bojovalo a když docházelo k rozhodujícímu okamžiku bitvy, tehdy vyrazila auxilia do útoku a rozhodla o vítězství. Tak je i Panna Maria – Auxilium Christianorum – Pomocnice křesťanů připravena, aby dobyla vítězství v boji o každou duši i celé národy.

Na vrátnici Valdoka jsem požádal, že bych chtěl mluvit s Donem Taťákem. (Tak jako se v češtině kněz oslovuje Pater – Otec, tak se v italštině užívá titulu Don.) Otec Taťák byl na Valdoku známou osobností, neboť vedl expediční sekci celého ústředí, která posílala do všech zemí světa nejen tiskoviny, ale také všechny jiné věci potřebné pro misionáře. Otec Taťák mě srdečně objal a hned mi taká pověděl o vzkazu, který dostal od sestřiček ze Švýcarska. Pak mě vedl přímo k hlavním představenému salesiánů, nástupci svatého Dona Boska k Donu Ziggiottimu. Když mě Otec Taťák krátce představil, hlavní představený mě krátce přivítal a blahopřál mi, že se mi podařilo dostat se přes hranice. Po několika otázkách o situaci v Československu mi řekl, že

starost o moji budoucnost předává svému zástupci, hlavnímu prefektovi salesiánské kongregace Donu Fedrigottimu. To bylo pro mě opravdové štěstí, protože Don Fedrigotti byl nejen neobyčejně vzdělaný, ale také měl vytříbený smysl pro detaily a správně dovedl odhadnout, jak vyřešit každou situaci.

Nejdříve si ověřil všechny moje osobní údaje, jak byly zaznamenány v ústředních archivech salesiánské kongregace. Byly tam zaneseny výborné známky ze všech osmi traktátů filosofie, maturita složená s vyznamenáním na reálném gymnáziu ve Strážnici, dvou a půl letá asistence a vyučování na filosofickém studentátu v Přestavlkách, moje práce mezi mládeží v oratořích v Ořechově a Přestavlkách a také moje poslední řeholní sliby, složené na tři roky u Otce Karla Tinky. Byl jsem překvapen, když jsem zjistil, že do Turína přichází z Československa normální pošta. Komunisté tak chtěli ukázat před světem, že u nás není církev pronásledovaná a také mohli lépe kontrolovat činnost salesiánů do té míry, pokud jim ji oni sami odhalili.

Don Fedrigotti mi pověděl, že takový impresivní popis mé minulosti ho odůvodňuje, aby věřil každému slovu mého vyprávění, i když se mu zdá skoro neuvěřitelné. Musíme zde ale postupovat velmi opatrně. Na normální italské úřady se v dnešní době nemůžeme obrátit, protože všude mají komunisté svoje zastoupení. Jedině komu můžeme plně důvěřovat je ministr vnitra Shelba, který ve straně Křesťanské demokracie vybudoval síť své vlastní spolehlivé policie, která má k dispozici ozbrojené úderné jednotky, které na místech komunisty vyvolaných nepokojů dovedou účinně zasáhnout. Don Fedrigotti rozhodl, že kontakt se Shelbovou policií zařídí a bude udržovat salesián Otec Oldřich Přerovský, který byl tehdy profesorem na salesiánském teologickém učilišti v Bollengu.

V roce 1947, kdy byl možný z Československa volný výjezd do ciziny, byli posláni na studie do Itálii čtyři klerici, se kterými jsem se po dva roky setkával na studiích ve Fryštáku, když oni byli o tři třídy výše. Byli to Vítězslav Taťák, Alois Vyoral, Koupil a Oldřich Přerovský. Po dokončení teologických studií na tehdejším salesiánském bohosloveckém učilišti Crocetta v Turíně a po vysvěcení na kněze Otec Alois Vyoral odešel jako misionář do Mexika, Otce Vítězslava Taťáka požádali, aby zůstal pracovat na Valdoku a Otec Oldřich Přerovský byl poslán do Říma, aby pokračoval ve studiích na prestižní univerzitě Geregorianě, kde získal doktorát z církevní historie. Zabýval se především historií církevního práva, kde pracoval na důkazech, jak byl ovlivněn vznik a vývoj evropského světského práva právem církevním.

Otec Přerovský mě znal nejen z Fryštáku, ale také z Ořechova, kde mě jako asistent ve filosofickém studentátě vyučoval latinu, češtinu a dějepis, předměty, jež jsem měl ve zvláštní oblibě a které nás velmi sblížily a tak nyní Otec Oldřich ochotně a s opravdovým nadšením přijal rozhodnutí hlavního prefekta salesiánské kongregace, aby pro moji činnost zajišťoval všechno potřebné, co může prospět církvi a Itálii.

Pohled na Bollengo v severní Itálii

Hned druhý den jsem s Otcem Oldřichem odjel z Turína do Bollenga, které se nachází 50 kilometrů severně od Turína. Opustili jsme italský Piemont a před námi se otevřelo údolí Aosty, které patří mezi přední přírodní krásy Itálie. Projeli jsme průmyslovým městem Ivera, které bylo proslulé světoznámým podnikem na výrobu psacích strojů Olivetti a po dalších sedmi kilometrech jsme na východní části údolí vystoupali po 400 metrů dlouhé serpentině do Bollenga, kde se nachází rozsáhlý areál mezinárodního salesiánského učiliště.. Toto místo se pak téměř na tři roky stalo mým novým domovem.

Rozhodnutí představených otevřít teologické učiliště na odlehlém místě bylo zdůvodněno tím, že v Turíně a zvláště v Římě jsou bohoslovci příliš rozptylováni životem velkoměsta. V pátek již mnozí odcházejí vypomáhat do jednotlivých městských farností a v pondělí se zotavují z víkendového apoštolátu. Tak jim na soustředěné studium zůstanou necelé čtyři dny. Naproti tomu zde v ústraní se mohou plně věnovat studiu a duchovnímu životu a během prázdnin, které trvají dva a půl měsíce jsou pak posláni do jednotlivých farností, aby se zde seznámili s praktickou pastorací.

Když osazenstvo Bollenga uvidělo přijíždět auto, které obvykle vozilo členy hlavní turínské salesiánské kapituly, byli poněkud překvapeni, když z něho vystoupil jen jejich profesor a s ním nový bohoslovec. V Turíně mě totiž oblékli do kleriky a dali kolárek kolem krku. Zájem se však ihned zvýšil, když jim Otec Oldřich oznámil, že jsem před třemi dny přijel z komunistického Československa, které tehdy bylo všeobecně pokládáno za hromadný vězeňský tábor. A tak mě všichni opravdu srdečně vítali.

Listy padající ze starého stromu života sbírá
Karel J. Chrobák

Konečná stanice: Lagos (6)

Drahá Mamino,

Stejně, jako se mění celý náš svět, mění se to i zde v Nigerii. Mr. Mo měl nedávno zajímavý proslov: Mluvil o tom, jak krásný by byl svět, kdybychom všichni žili v míru a navzájem si pomáhali. Pak ještě dodal, jak si nás váží a cítí s námi. Načež následovaly bouřlivé ovace. Ovšem někteří lidé si začali šeptat, že teď od nás určitě budou něco chtít. A měli pravdu.

Jen co Mr. Mo skončil svoji úvodní řeč, pokračoval dál na téma letadla. Prohlásil, že nadešel čas jistých změn a určitě prý s ním budeme souhlasit, když namísto starých zvyků z minulých dob se vrátíme k praktickému životu, jaký je dnes potřeba. „Nemá cenu si namlouvat, že to nové je vždycky lepší, když dobře víme, že materiál byl dříve trvanlivější a kvalitnější. Věřím však, že potřeby současné doby všichni pochopíte," ukončil svůj proslov. - Samozřejmě, že tentokrát s ním nesouhlasil nikdo. Ale co můžete dělat, když rozhoduje sám majitel.

Do týdne vyklidili z letadla moderní nábytek a měkké podušky a odnesli křehký porcelán a vyšívané ubrusy. A lidé si potají šeptali, že to asi bude pravda, že teď nastanou horší časy. Nikdo si však netroufal o tom mluvit nahlas. Nakonec jsme stejně neměli na vybranou. A letadla začala létat jako dřív.

Přece jen se však něco změnilo. Lidé sice cestovali dál, vždyť v Nigérii je spousta lidí, kteří se potřebují přepravovat z místa na místo, ale už to nebyla ta „lepší třída" jako dřív. Ti, kteří měli peníze a potrpěli si na luxus, si našli jinou, lepší společnost a starousedlíci, kteří byli zvyklí na původní systém se vrátili ke starým zvyklostem. A stalo se to, co Mr. Mo nejméně očekával.

I když zdejší linka měla na mnoha tabulích vyvěšený letový řád a samotný personál byl připraven ke startu přesně v devět hodin ráno, místní cestující s odletem příliš nespěchali. Nezvyklí přesnému režimu prvotřídních aerolinií začali přicházet k letadlu až v půl desáté, klidně se posadili vedle na trávník a vytáhli bandasky s horkou kávou a pomalu popíjeli a pojídali ranní snídani. Nikomu nevadilo, že letadlo bylo už dávno připraveno ke startu a že uniformovaní piloti měli už dávno odletět.

Skupina cestujících se před odletem fotografuje na památku.

Camille (druhá zleva) se svými kolegyněmi letuškami a s piloty po namáhavé práci.

Když v půl jedenácté došla pilotům trpělivost, rozhodli se, že dál čekat nebudou. Nastartovali motory a teď to začalo. Za velkého zmatku pochytaly ženy na trávníku si hrající děti a rychle je začaly strkat do letadla. Jenomže teď se ukázalo, že cestující nemají letenky, což zavinilo další zdržení. Pak se zjistilo, že část cestujících letí do Senegalu, zatímco druhá část měla letenky do Gamgie a poslední třetina na Kanárské ostrovy. Někdo přesedal v Dakaru, jiný v Kasablance, anebo nakonec v Maroku. Než letušky umístily všechny cestující, uplynula další půlhodina. A tak to šlo dál.

Konečně v půl dvanácté bylo všechno připraveno k odletu, když čísi maminka zjistila, že se jí ztratilo dítě. Všichni se okamžitě vyhrnuli z letadla a rozběhli se po trávníku hledat zatoulané dítě. Po menší honičce dítě šťastně našli u potoka, kde si hrálo s párkem kachen. Když pasažéři konečně opět obsadili letadlo a zpocený pilot se chystal ke startu, lidé zjistili, že několik metrů odtud běží udýchaná rodina se čtyřmi dětmi, která se zoufale snaží dohonit rozjíždějící se letadlo, a začali křičet, aby pilot zastavil.

Tak tedy vypadá náš současný život. Každý den nové zmatky, každý den nová dobrodružství. Musím říct, že se zde skutečně nenudím. Každý den je doslova nabitý vyčerpávající prací, nervy člověku tečou a s hrůzou čeká, co zas bude zítra.

Ne že bych si stěžovala, pouze konstatuji fakta. Člověk si zvykne na všechno a tak mě už po čase všechny ty výkyvy, přesuny a změny nevzrušují. Spíš mám obavu, že až odtud jednou odjedu, bude mě ten ustavičný shon a zmatek chybět a někde jinde to bude třeba ještě daleko komplikovanější než tady v Nigerii.

Líbá Tě Tvoje Camille

Na základě vzpomínek a dopisů své dcery připravila Vladimíra Williams

The Asceticism of Pressure and Duty

The past several weeks have been some of the most pressured weeks in my life. I have been trying to balance the pressures of teaching a three-hour-a-day intersession course, my duties as an administrator, a series of emergencies to do with the deaths of a couple of close friends, along with trying to sustain some kind of prayer life, all the time nursing a nasty viral cold. It's been a pressured time.

We've all had similar seasons in our lives, sometimes lasting for years, not just for a couple of weeks. Sometimes the pressures of life simply put us on a treadmill from which, for awhile at least, there is no stepping off. What happens at those times is that we tend to beat ourselves up for getting caught in that situation. Frequently, too, friends and spiritual directors join in, berating us for not taking better care of ourselves, for not saying no to more things, and for not having the discipline to schedule regular prayer, exercise, and leisure into our lives.

Their challenge is not without value. We do need to take care of ourselves and it is not always a virtue to respond to every need that presents itself. But, that being said, it also needs to be said that sometimes, perhaps most of the time, the pressures of life, those duties and demands that rob us of leisure and rest and time for formal prayer, are not necessarily a bad thing. There is a fasting and prayer too, by conscription.

Jesus, the Gospels tell us, once went into the desert for forty days and forty nights, taking no food and no nourishment. He fasted. In essence, what this says is that he deprived himself of the normal comforts and supports of ordinary human life. He voluntarily submitted to an asceticism designed to help move him to a deeper level of understanding, love, and maturity (the purpose of all voluntary asceticism). He actively sought out the desert.

Sometimes, however, the desert finds us. Whenever a season of our life is so full of pressure so as to deny us the normal comforts and supports of ordinary life, then we, too, are in the desert and afforded the opportunity to use that deprivation as an asceticism that can help move us to a deeper level of understanding, love, and maturity; except in our case the asceticism is conscriptive rather than freely chosen.

Former spiritualities tried to teach this through a concept they called living out our duties of state. In an oversimplification, the idea was this: God puts us on this earth not just for leisure and enjoyment, but also to serve others and to give our lives over in unselfish duty. Our private happiness, and indeed our private sanctity, is not our highest goal. Once we accept this and begin to give our lives over in service, the duties innate within marriage, family, vocation, church, society, and the needy will, at times, consume us in ways that can for long periods of time take away our freedom, our leisure, our rest, and even our time to pray as we ideally should. But that response to duty is also a healthy asceticism, albeit a conscriptive one, which can do for us the very things that private prayer and voluntary fasting can do, namely, push us beyond a selfcentered life.

Biblically, this is captured in Jesus' remark to Peter at the end of John's Gospel: After Peter had three times affirmed his love and commitment, Jesus turned to him and said: Up to now, you have gird your belt and walked wherever you wanted to go, but now, after this commitment, others will put a belt around you and take you where you would rather not go. What Jesus is telling Peter is that the duties that will now follow upon his commitment of faith and love will rob him not just of his leisure and his own plans for his life, but ultimately too they will rob him of his freedom and his very life. Duty can do that, and often does.

I know a woman whose children are now grown who once confessed to me that, while her children were toddlers, she sometimes went through long periods when she could not even carve out sufficient time for herself to go to the bathroom, not alone find time for leisure or time to pray or sit in solitude. Today she is one of the most unselfish and prayerful persons I know. Obviously her time in the desert of her own home, her feet held to the fire by duty, fasting by necessity from ordinary leisure, did for her what the desert did for Jesus and what the conscriptive rope did for Peter.

Unwelcome pressure, tiredness that we haven't the luxury to address, and duties that take us beyond our own agendas, if accepted without resentment, can function as God's conscriptive, ascetical hook, taking us, as if against our own will, to deeper and more mature places.

by Father Ronald Rolheiser, OMI
The Observer, January 28, 2011

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou I.třída 40.00 USD, Canada letecky 40.00 USD, Cizina letecky 55.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

The Golden Metropolis in the Heart of Europe

Art Nouveau in Prague (2)

The Masaryk and Rašín Embankments contain the largest conglomeration of Art Nouveau buildings in Prague but there are many other remote locations within the city which include various solitary secession buildings. In order to visit the best of these architectural marvels we may have to abandon our attempt to visit those sites in a continuous leisurely walk and "hopscotch" our way to scattered places of the Czech metropolis to admire these florid landmarks.

Let us linger a little on the Masaryk Embankment however, and focus our attention on the corner palace of the former Security Bank, nowdays known as the Goethe Institute, designed by J. Stibral with sculptural decoration by Ladislav Šaloun. This building at Masarykovo nábřeží 32 dominates the block by its diagonal entrance and massive roof ornamentation which includes colossal statuary as well as huge chimneys.

The bridges over Nekázanka Street

Turning the corner to the National Boulevard (Národní třída) we pass the Neo – Renaissance building of the National Theatre (Národní divadlo), which we featured some time ago in Voices of the Nation, we now leave the right bank of the Vltava River behind and proceed toward the modern center of the city. On our left we encounter A Tenement House, originally the palace of the Prague Insurance Company (Pojišťovna Praha) designed by Osvald Polívka, built between 1903 and 1906 at the Old Town 1011, National Boulevard 7. The building is a beautiful example of Polívka's Art Nouveau buildings with many arts and crafts details: metal components, stained glass windows, stucco and ceramic zoomorphic decorations. The figural reliefs in the lower level façade are again by Ladislav Šaloun. Under the eaves molding the name of the insurance (PRAHA) is inscribed in large decorative letters pierced by polygonal windows. Unique features of the building are the stained glass windows in the entrance of the passage. The portal is severely symmetrical with a massive central oriel.

A Tenement House and Topič House at National Boulevard

The palace next door is from the same period, designed also by O. Polívka. It was built for the renown Prague publisher F. Topič. The frontal decoration has both Art Nouveau and Neo – Baroque elements. Between the first floor windows there are alluring reliefs of female model and painter while between the second floor windows there are reliefs of a writer with a sword and a philosopher with the attribute of an owl. The interiors of the building are already equipped with ferronconcrete ceilings and contain modern floor plans, an exhibition hall in the basement and a plastic arts salon on the ground floor behind the store.

We shall bypass the Wenceslas Square (Václavské náměstí) for now in order to view two charming buildings on the prominent Na Příkopě street. The first is the House At the Pelican (restaurace U Pelikána) located at No. 7 Na Příkopě. This house features a rich façade decoration of large green tropical fish playfully framing the windows and festive wreaths designed by Jiří Justich and Matěj Blecha (1904 – 1906).

Osvald Polívka was the architect of the Art Nouveau style Municipal (National) Bank for the same investor opposite the older building and connected them with two bridges over Nekázanka Street. Both buildings are united by a stone bossage on the façade. The bridges over Nekázanka Street are vaguely reminiscent of the Bridge of Sighs in Italian Venice.

In the next issue of Voices of the nation we shall explore more Art nouveau landmarks in Prague.

Tony Jandáček

Photo on back page:
Goethe Institute
at Masaryk Embankment

